

LAISVĖ--LIBERTY

Vienintelis lietuvių kalboje
dienraštis Rytinėse Valstijose

Metam prenumerata:
Jungtinėse Valstijose \$8.00
Dalis Queens apskrityje (N. Y.) 9.00
Kanadoje 9.00
Kitur užsienyje 10.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ--LIBERTY

The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States

110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone Virginia 9-1827-1828
PRICE 5c A COPY

No. 60

Richmond Hill 19, N. Y., Šeštadienis, Kovo (March) 26, 1955

Metai 44-tieji, Dienraščio 36-tieji.

KRISLAI

Lūšnyų aukos.
Tuščia pasaka.
Nereikėtų džiaugtis.
Baimė ar pasiutimas?
Ulceriai, vyrai ir pačios.
Rašo A. Bimba

Tokia jau mūsų socialinė
santvarka: biednas žmogelis
mėkur nesuras paguodos ir
užtariamo.

Paimkime mūsų didmiesčių
lūšnyų gyventojus. Puiku,
kad miestų valdžios tuos lūš-
nynus griauia ir stato naujo-
viškus, gražius, didelius na-
mus.

Bet kokia iš to, nauda lūš-
nynų gyventojams? Jie dar
labiau būna nuskriausti. I tuos
naujuosius namus jie nė kojos
įkelti negali. Jie neturi pinigų
aukštas rentas pasimokėti.

I naujuosius namus susi-
krausto visuomeninė "smeto-
na." Vargšai tampa dar dides-
niais vargšais. Teisybės nė per
nago juodymą.

Kaip kada mūsų šalies pre-
zidentas nušėkė labai naivis-
kai. Jis, pavyzdžiui, teigia,
kad paskelbimas Jaltos doku-
mentų neturėjo jokių blogų
politinių sumetimų. Girdi, mes
tikrai norime pasimokinti iš
praeities klaidų. Mes neprivale-
lome smerkti tuos, kurie Jalt-
oje dalyvavo ir susitarimus
darė.

Bet ar ne vaikiška? Ką gi
su tais dokumentais dabar da-
ro senatorius Knowlando kli-
ka, visokio plauko maktaristai?

Prezidentas mato ir žino.
Jis negali nematyti. Tai kam
taip vaikiškai šnekėti?

Jaltos dokumentais bando-
ma diskredituoti ne tik Roose-
veltą ir jo vadovybę karo me-
tu, bet visą demokratų parti-
ją. Jais rušiamasi 1956 metų
rinkimams.

Visa komercinė spauda spė-
ja, kad Francūzijos senatas
užgirs Paryžiaus sutartis. Taip
šiuos žodžius rašant atrodo.
Džiaugsmas nesvietiškas. Pa-
galiau vokiečiai iš naujo gaus
ginklą ir savo rankas. Tas gin-
klas busias visuomet nukreip-
tas į Rytus.

Bet taip galvojo ir anų lai-
kų Francūzijos, Britanijos ir
Amerikos diplomatai, brūdka-
mi ginklą į Hitlerio rankas.
Tačiau tas ginklas, kaip žinia,
pirmiausia nusikreipė prieš
Vakarus.

Gali panasiai atsitikti ir
šiandien.

Sunku kartais pasakyti, kas
labiausia šiandien veikia mū-
sų tūlus valdovus: baimė ar
pasiutimas.

Paimkime mūsų didįjį New
Yorką. Per suvirš 70 metų kas-
met Union aikštė būdavo pa-
vesta darbininkams atšvęsti
savo gegužinę šventę. Tai pa-
sadarė giliausia istorinė tradi-
cija.

Šiomet gi miesto galvos mo-
jasi tą šventą tradiciją sunai-
kinti. Jie sako, kad visą tą
dieną aikštėn susirinkus ir de-
monstruos biznieriiai. Darbi-
ninkams nebelineka vietos.

Ko tos miesto galvos bijo?
Nėra ko bijoti. Veikiausia
tai bus makartistinio pakvai-
simo ženklas.

Rimtos klerikalų riaušės Belgijoje

Policija saugo visus kelius į Briuselį;
klerikalai kiršina mokyklinę jaunuo menę

Briuselis, Belgija. — Bel-
gijos valdžios užsimojimas
bent kiek sumažinti parapri-
jinių katalikų mokyklų val-
diškus fondus iššaukė labai
rimtą padėtį šalyje. Nera-
mumai prasidėjo studentų
demonstracijomis Briusely-
je ir lengvais susirėmimais
su policija, bet dabar išsi-
vystė į ką tai rimtesnio.

Katalikai paskelbė, kad
jie ši šeštadienį laikys di-
džiulę demonstraciją Briu-
selyje, į kurią, apart pačių
sostinės gyventojų, suva-
žiuos apie 300,000 iš provin-
cijų. Tam klerikalai jau
buvo pasamde 10 specialių
traukinių ir šimtus autobu-
sų, bet valdžia įsakė gele-
žinkelio valdybai neleisti tų
traukinių ir taipgi sulaukė
autobusus.

Klerikalai atsikreipė į sa-
vo šalininkus, bent kaip pa-
siekti Briuselį, — dviračiais,
pėsčiais, bet policija dabar
saugo visus kelius į Briu-
selį ir grąžina žmones at-
gal. Daugelyje vietų įvyko
susirėmimų tarp katalikų
ir policijos.

Klerikalai taipgi sukirši-
no apie milijoną katalikiš-
kų pradžios ir vidurinių
mokyklų vaikų išeiti į strei-
ką. Apie du trečdaliai Bel-
gijos vaikų lanko katalikiš-
kas mokyklas, tik trečdalis
pasaulietiškas - valdiškas.
Socialistų - liberalų valdžia
nutarė sumažinti stipendi-
jas katalikiškoms moky-
kloms, nes, kaip dabar yra,
jis gauna pinigų iš dviejų

Tikėsite ar ne, bet vyrai
būtų laimingi, jeigu šioje aša-
rų pakalnėje nebūtų moterų,
arba jeigu jie galėtų be mo-
terų apsieiti.

Kaip dabar dalykai stovi,
tai mūsų ateitis labai liūdna,
tiesiog baisi.

Ar žinote, kaip ir iš kur mū-
sų viduriuose atsiranda viso-
gių ulcerių (opų)?

Paklauskite Dr. Paul, pro-
fesorius iš Harvardo univer-
sitet. Jis suradęs, kad visų
vyriškų ulcerių šaltinis yra
mūsų moterys, mūsų žmonos.
Jos mus taip sunervuoja, taip
jerzina, jog mes negalime
žmoniskai, ramiai pavalgyti.
Iš to sugenda viduriai, iš to
atsidaro opos.

Todėl, vyrai, šalin visus mo-
teris!
Tokį apskelbimą minėtas
profesorius padarė viešai svei-
katos reikalais sušaukta me
mokslininkų ir sveikatos spe-
cialistų konvencijoje.

Tas tik parodė, kiek dar
daug ir šiandien pas mus te-
besiranda anti-moteriškumo,
prietarų, nesamonių prieš mo-
teris.

Kas nors tam profesorius ga-
lėjo ir turėjo pasakyti: Bet
taip pat lygiai visų moteriškų
ulcerių ir dar didesnių nelai-
mių šaltinis yra vyrai. Todėl
šalin visus vyrus!

faltinių: valdžios ir bažny-
čių ir todėl yra geriau įreng-
tos negu valdiškosios.

Briuselio burmistras Van
de Muelenbroeck pareiškė,
kad šeštadienio demonstra-
cija bus prileista. Jis įsakė
apginkluoti policiją auto-
matiniais šautuvais, kad pa-
truluoti gatves.

Klerikalai atsakė dar sti-
presniu mobilizavimusi, ra-
gindami žmones atvykti net
iš Flandrijos, perdem kata-
likiškos Belgijos dalies.

Socialistų laikraštis "Le
Peuple" sako, kad jeigu kle-
rikalai, kurie visuomet kal-
ba apie tvarką ir ramybę,
tampa riaušinių kais, jie
kaip riaušinkai ir trak-
tuojami.

Nauji planai prieš spaudą

Washingtonas. — Senato-
rius Olin Johnson, demo-
kratas iš S. Carolinos, ir se-
natorė Margaret Chase
Smith, republikonė iš
Maine, patiekė senatė ben-
drą pasiūlymą uždrausti
siuntinėti kairią spaudą per
paštą.

Senatorius Johnsonas pa-
sigyrė, kad jo siūlytas įsta-
tymas visų pirma uždraus-
tų "Daily Worker"io" siun-
tinėjimą per paštą laikraš-
tinėmis privilegijomis, bet
taipgi palieštų ir kitus kai-
rius spausdinius, kaip tai
žurnalus, knygas ir net fil-
mus.

Du mėnesiai atgal sena-
torius Johnsonas pastatė paš-
to viršininkui Summerfiel-
dui eilę klausimų apie "Dai-
ly Worker"io" išsiuntinėji-
mą. Summerfieldas jam at-
sakė, kad tas laikraštis per
metus paštu užmoka \$3.
653, o išsiuntinėjimas kai-
nuoja \$40,056.

Senatorius Johnsonas tuo-
jau padarė išvadą, kad "val-
džia savo kaisiais remia
"Daily Worker"io", ko mes ne-
galime prileisti." Jis ne-
minėjo, kad valdžia, duo-
ma antros klasės privilegi-
jas spausdiniams, visuomet
prfė visų laikraščių, žurna-
lų ir knygų prideda pinigų,
bet tam tos privilegijos ir
egzistuoja, kad skleisti ap-
svietą.

"Perono ledynas"
Buenos Aires. — Argenti-
nos kariška ekspedicija
tyrinėja didžiulį 50 mylių
ilgio ledyną Patagonijoje,
pietiniame Argentinos gale.
Pasiūlyta ledyną pavadinti
Perono vardu.

Berlynas. — Vokietijos
valdžia išsiuntė į Vakarų
du austrakiečių, kurie buvo
nelegaliai perėję sieną iš
Vakarų Vokietijos.

Ilgos karjeros galas

Churchillas pasitrauksias ateinančio mėnesio 4-tąją

Londonas. — Jau beveik
yra tikra, kad premjeras
Churchillas pasitrauks iš
savo vietos. Tai įvyks ate-
inančio mėnesio 4-tą dien-
ą. Tą dieną karalienė ir
jos vyras pietaus premje-
ro bute. Manoma, kad tuo
laiku Churchillas jai praneš
oficialiai apie savo pasi-
traukimą. Balandžio 7-tą
Churchillas išvyks į Siciliją,
kur praleis ilgas kelių mė-
nesių atostogas ilsėdamasis
ir paįsydamas.

Traukiasi po spaudimu

Premjeras Churchillas ne-
sitraukia savo noru — ta vi-
si žino Britanijoje. Kon-
servatoriai jau seniai pa-
geidavo jo pasitraukimo ir
visokiais aplinkiniais ke-
liais jam buvo duota žinoti.
Bet Churchillas iki šiol ig-
noravo patarimus ir reika-
lavimus.

Bet dabar dalykai taip
susidėjo, kad jis negali iš-
sisukti. Rinkimai artinasi.
Manoma, kad jie bus šaukti
šių vasarą. Visi konserva-
torių vadai pageidauja, kad
prie vairo stovėtų Edenas,
ne Churchillas. Paskutinė-
je Britanijos Bendruome-

nės premjerų konferencijo-
je Churchillas parodė, kad
kartais jis jau pilnai suvai-
kėjęs.

Pasėkoje to viso jis dabar
sutiko trauktis.

Jis liksias kabinete

Bet Churchillas neplanuo-
ja pasitraukti visai iš poli-
tinio gyvenimo. Jis liks
parlamento deputatu. Taip-
gi beveik tikra, kad naujas
premjeras Edenas jo pra-
šys įeiti į kabinetą kaip
ministras be portfelio. Jis
toku būdu liks kaip "senas
patarėjas." Be to, jis pla-
nuoja keliauti Tarybų Są-
jungon ("kaip privatinis
pilietis"), Vokietijon ir tt.

Viena abejonė lieka

Britų spauda sako, kad
apie viską jau susitarta.
Tik viena abejonė lieka: ar
Churchillas tikrai išpildys
pažadą pasitraukti? Jau
buvo atsitikimų, kai jis pa-
našiai pažadėjo ir pasku-
tinėje minutėje pakeitė sa-
vo nuomonę. Edenas ir kiti
konservatoriai turi vilties,
kad senis šiuo kartu tokios
štukos neiškrės.

Kanada nestotų karan Amerikos pusėje prieš Kiniją už saliuks

Ottawa. — Kanados užsie-
nio reikalų ministras Les-
ter Pearson aiškino parla-
mente, kad bet kokio dides-
nio masto kare Kanada tur-
rėtų būti Amerikos Jungti-
nių Valstybių sąjungininkė,
bet tas nereiškia, kad Ka-
nada eity karan prieš Ki-
niją, jeigu Amerika kariau-
dui eilę klausimų apie "Dai-
ly Worker"io" išsiuntinėji-
mą. Summerfieldas jam at-
sakė, kad tas laikraštis per
metus paštu užmoka \$3.
653, o išsiuntinėjimas kai-
nuoja \$40,056.

Senatorius Johnsonas tuo-
jau padarė išvadą, kad "val-
džia savo kaisiais remia
"Daily Worker"io", ko mes ne-
galime prileisti." Jis ne-
minėjo, kad valdžia, duo-
ma antros klasės privilegi-
jas spausdiniams, visuomet
prfė visų laikraščių, žurna-
lų ir knygų prideda pinigų,
bet tam tos privilegijos ir
egzistuoja, kad skleisti ap-
svietą.

Vak. Vokietijos prezidentas pasirašė ginklavimo sutartį

Bonna. — Vakarų Vokie-
tijos prezidentas Theodor
Heuss jau pasirašė po Pa-
ryžiaus sutartimi, tai yra,
po sutartimi ginkluoti Vak-
Vokietiją. Socialdemokra-
tai reikalavo, kad presiden-
tas palauktų ir nepasirašytų,
nes jie yra padavę skun-
dą respublikos konstituci-
niam teismui. Jie sako, kad
sutartis nelegali, ypatingai
koti punktai, kurie liečia Sa-
aro sritį.

Bet prezidentas Heiss pa-
reiškė, kad jis nemato prie-
zastiės laukimui.

Londonas. — Premjeras
Churchillas užtikrino par-
lamentą, kad "niekad nebus
atsižadėta Hong Kongo."

8 kontr-revoliucionieriai nuteisti mirti L. Kinijoje

Hong Kongas. — Iš Kini-
jos pranešama, kad tenykš-
čiai liaudies teismai nutei-
sė mirti aštuonius kontr-
revoliucionierius. Jie buvo
apkalinti šnipinėjime, kri-
minalystėse. Bylos buvo o-
sprendžiamos Sanchajuje.

Kinijos laikraštis "Peo-
ple's Daily" sako, kad smar-
kesnis prašto pramonės kė-
limas paaštrino klasinę ko-
vą ir kad labiau reikia ko-
voti prieš klasinio priešo
agentus.

San Francisco. — Iš ka-
lėjimo išėjęs buvęs progre-
syvių prezidentinis kandi-
datas Hallinanas pareiškė,
kad jis tęs politinę kovą,
sakys prakalbas ir visai pa-
veiks už taiką.

3,100 delegatų UAW unijos suvažiavime

Didžiausias automobilių darbininkų unijos
suvažiavimas istorijoje įvyks Clevelande

Detroitas. — Ši sekma-
dienį Clevelande prasidės
United Automobile Work-
ers (CIO) unijos suvažiavi-
mas, didžiausias tos unijos
suvažiavimas jos istorijoje.
Jis yra 15-tas iš eilės ir ja-
me dalyvaus 3,100 delegatų,
kurie atstovaus milijoną su-
puse auto darbininkų.

Suvažiavimas tęsis šešias
dienas. Jau kelios savaitės,
kaip specialės suvažiavimo
rengimo komisijos darbuo-
jasi, kad priimti ir surū-
šiuoti daugybę rezoliucijų
ir pasiūlymų, kurie atplau-
kia iš lokalių.

Suvažiavimą atidarys
UAW-CIO prezidentas ir
ilgametis vadas Walter
Reuther. Suvažiavimą svei-

kinš ir AFL prezidentas
George Meany. Tai pirmas
kartas CIO istorijoje, kad
AFL vadas sveikintų CIO
suvažiavimą.

Suvažiavime taipgi kalbės
NAACP atstovas Thurs-
good Marshall ir Meksikos
Darbininkų Konfederacijos
sekretorius Fidel Velaz
quez.

Metinės algos reikalas

Netrukus po suvažiavimo
UAW-CIO pradės derybas
su didžiosiomis auto-kom-
panijomis. Tose derybose
bus reikalaujama metinės al-
gos. Suvažiavime, kaip ma-
noma, apie tą metinės algos
planą bus daug diskutuota.

Suvažiavime, be abejo,
bus nemažai diskusijų apie
tokius klausimus, kaip Ki-
nijos pripažinimą ir įtrau-
kimą į Jungtines Tautas,
Keturių Didžiųjų konferen-
cija. Taipgi bus nemažai
diskusijų apie negro išrin-
kimą vice-prezidentu; kaip
tai pasiūlė didžiulis pažan-
giečių vadovaujamas 600-
tas lokalias.

Estas Britanijoje

Gravesend, Britanija. —
Estas jūrininkas Ryastas
Yuhanovitch prašė britų
jam duoti prieglaudą. Jis
atplaukė kaip tarybinio lai-
vo įgulos narys.

Berlynas. — Amerikiečiai
praneša, kad į jų pusę Va-
karų Berlyne perėjo 17 me-
tu vaikas, tarybinio kari-
ninko sūnus Valeri Lisiko-
vas.

Mirė John W. Davis

Charleston, S. C. — Turė-
damas 81 metus amžiaus
mirė John W. Davis, demo-
kratinis kandidatas į pre-
zidentus 1924-tais metais,
kuris buvo sumuštas rinki-
muose republikonų kandi-
dato Coolidge'o.

Davis vėliau buvo Ameri-
kos ambasadorius Britani-
joje.

Hartford, Conn.

Kovo 24 d., Cedarcrest li-
goninėje, mirė George Da-
gillis. Gyveno po 335 Jef-
ferson St. — Kūnas pašarvo-
tas Malloy Funeral Parlor,
Capitol Ave. Laidotuvas
ivyko kovo 26 d., 9 val. ry-
to, į Rose Hill Memorial
Park.

Velionis paliko nuliūdime
žmona Agatha, dukteris
Mrs. Mildred Roman, Mrs.
Julie Vanty ir kitas gimi-
nes ir artimus draugus.
Šią žinią pranešė telefo-
nu Laisvės rašinei Mrs.
Agnes Thomas. Ji prane-
šė ketvirtadienio popietį,
kai penktadienio laida bu-
vo jau atspausdinta.

L. Admi-cija.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.

Established April 5, 1911

Every day except Sundays, Mondays and holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827-1828

President, JOHN GRUBAS; Secy-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year \$3.00 Canada and Brazil, per year \$9.00
United States, per 6 months \$1.50 Canada and Brazil, 6 months \$4.50
Queens Co. \$9.00 per year Foreign countries, per year \$10.00
Queens Co. \$5.00 per six mos. Foreign countries, 6 months \$5.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
under the Act of March 3, 1879.

SUPUVIMAS

Amerikiečiai gal būt nepasvarsto, ką jiems kas dieną siūlo gendancioji didmiesčio spauda. O ji—ypatingai tokie laikraščiai, kaip Daily News — duoda riebaus „maisto“.

Štai, vyksta teismas milijonieriuko Jelkės. Jis kaltinamas tame, kad kadaise „darbavosi“ tarp prostitučių ir iš jų darė biznį, darė gyvenimą, uždirbo daug pinigų. Prieš jį tapo pastatyta — miesto administracija tai padarė—moteriškė ar mergina, nesvarbu, kaip ją pavadinsime. Liudininkę turėjo kas nors surasti, nes be jos nebūtų buvę sensacijos. O ta liudininke buvo tūla moteris, Pat Ward.

Ką gi ši moteriškė pasakoja, sėdėdama liudininko suole?

Ji, klausinėjama „gabaus advokato,“ pasakojo, kad dar būdama 16-kos metų amžiaus pradėjo dirbti prostitucijos darbu, pelyni tuona negarbingais veiksmais.

Milijonieriaus advokatas, gerai apmokamas, ištyrinėjo šios moteriškės praeitį taip kiaurai, kad teisme, viešai, parodė jos beveik kiekvieną žingsnį, atlikta su įvairiais vyrais jos praelyje. Net ir paveikslus, nutrauktus jos bute ar studijoje—nuogus paveikslus—advokatas atnešė ir parodė, tarytum sakdamas: žiūrėkite, kokia baisi ši moteriškė.

Iš tikrųjų, kai pagalvoji, nėra nieko baisaus šitos durnos moters gyvenime. Jos gyvenimas tik parodo, kokia baisi santvarka, kuri gimdo, kuri prievartauja tokias moteriškes, kaip Pat Ward, ir tt.

Tik pagalvokime: jauna moteriškė, jauna mergaitė, vos sulaukusi 16-kos metų amžiaus, yra patraukta būti prostitute, yra priversta parduoti savo kūną tiems, kurie turi pinigų ir gali išdykauoti.

Tai tragedija ne tik dailios moteriškės, o visos sistemos, kurioje mes gyvename.

AR CHURCHILLAS ATSISTATYDINS?

Iš ANGLIJOS ateina vis daugiau žinių ir pranašavimų, kad Sir Winston Churchill dar šį pavasarį atsistatydins.

Tos žinios sako, kad Churchillas jau per daug senas — jis turi virš 80 metų amžiaus—būti valdžios galva, todėl ilgiau nebegalės būti tuo, kuo yra.

Galimas daiktas, kad šitie pranašavimai yra teisingi. Kiekvienam, kuris seka Anglijos politiką, yra aišku, kad Churchillas, gal dėl seno amžiaus, gal dėl pernelyg mėgimo plepėti niekalus, ima ir dažnai nukalba nei šį nei tą.

Kilęs iš aristokratijos, Churchillas visuomet didžiavosi tuo, kad jis išlaiko Britų imperiją. Bet toji imperija, nežiūrint senio atkaklaus dabojo, vis merdėja, vis palaipsniui yra.

Dėl to visai teisinga yra Britanijos žmonių nuomonė: juo greičiau Churchillas pasitrauks, tuo bus sveikiau Anglijai ir viso pasaulio likimui.

Žinios iš Lietuvos

Stropiai vykdomi įsipareigojimai

DAUGAL. — Svarstydamai linkuviečių kreipimąsi, Alovės MTS mechanizatoriai įsipareigojo iki kovo 15 dienos suremontuoti visus traktorius ir žemės ūkio mašinas, 28,000 rublių sumažinti remonto darbų sąvokainą.

Savo žodį mašinų-tractorių stoties kolektyvas garbingai vykdo. Vien per pirmą šio mėnesio dešimtadienį suremontuota 4 traktoriai, kas sudaro 45 procentus mėnesinio plano. Iš viso šiuo metu čia jau pilnutinai paruošta darbiui 16 traktorių. Remontuojant traktorius jau sutaupyta apie 8000 rublių.

Traktorių remonto darbų sąvokaina žymia dalimi sumažėjo restauruojant senas dalis.

Ruošiasi dainų šventei

ROKISKIS. — Rajono kultūros namuose yra susiorganizavę nemažą chorą. Galenkauskui vadovaujant, choristai jau išmoko nemažą respublikinės dainų šventės repertuaro dainų. Dabartinių metų repetuojamos naujos

dainos, kaip Tulikovo „Tarybinio jaunimo maršas,“ Juzeliūno „Kalvėje“, estų liaudies daina „Vestuvės kolūkyje“ ir kitos.

Choro repeticijose aktyviai dalyvauja mokytojai Makuška, Gradeckas, finansų skyriaus darbuotojai Macijauskas, Laužadis ir kiti.

V. Ragelis

Ruošiasi daržovių auginimui

VILIJAMPOLĖ. — Poginės tarybiniam ūkyje, vadovaujant daržininkui J. Sabanui, sparčiai ruošiamasi daržovių auginimui. Baigiamas įrengti naujas šiltnamiai. Jame montuojama centralinė apšildymo krosnis ir vamzdžiai. Šiltnamiai veiks ištisus metus. Baigiamas statyti 200 tonų talpos sandėlis daržovėms.

Daržininkai jau paruošė duobes visiems inspektams. Paruošta 100 tonų durpių ir pajėgios, elektros motoru varomos, staklės durpių-pūdinių puodeliams gaminti. Tarybiniam ūkyje šiemet bus pagaminta 400 tūkstančių durpių-pūdinių puodelių.

M. Daumantas

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

PRANCIŠKONAMS LABAI NEPATINKA

Brooklyno pranciškonų Darbininkas negali dovanoti jau senokai mirusiam didžiajam Amerikos prezidentui Franklin Delano Rooseveltui už Jaltos susitarimus ir paskubinimą laimėjimo Antrajame pasauliniame kare. Pranciškonų organas dejuoja:

„Jaltos susitarimai atskleidžia liūdną faktą. Karas jau sviro į amerikiečių bei anglių pergalę, o tu dviejų kraštų vadovaujantieji asmenys savo laimėjimus sukišo Sovietų Sąjungai. Du pateisinimai tam iškelti: vienas, norėta Sovietų tautos greičiau karą baigti ir daugiau gyvybių išsaugoti; antra, pasitikėta Stalinu, kad jis žodį išlaikys ir po karo bus galima teisingai ir demokratiškai susitvarkyti. Abu tie teisinimai neišlaikė kritikos. Jiems daromi du stiprūs priekaištai: vienas, kad anuomet nuvertintos savo karinės pajėgos, kurios ir be Sovietų abejotinos paramos galėjo priešų pribaugti ir iš tikrųjų tik jos pasiekė pergalę; antra, kad labai jau žlibai pasikliauta Stalinu.“

Pranciškonų organo štabas gudresnis ir išmintingesnis už visą buvusią Amerikos vyriausybę ir visą tuot laikinį karinį štabą. Tada, 1945 metais, nematė nei Rooseveltas, nei gen. Eisenhoweris, nei gen. Marshall, nei kiti generalai, kad be Sovietų galima labai lengvai priešų pribaugti, o šandien, po dešimties metų, sėdėdamas Brooklyne, tai mato ir žino Darbininko štabas!

Jaltos konferencija ir susitarimai buvo reikalingi karo laimėjimui. Ir geriausiai liudininku yra tas istorinis faktas, jog, tu susitarimų pasakoje, karas laimėtas greitai. Be tu susitarimų, aišku, Amerika gal dar būtų paklojusi kelis šimtus tūkstančių savo jaunų vyrų.

Bet tai, žinoma, kryžiams iš Darbininko pastogės visiškai nesvarbu, visiškai neapeina.

NUSILENKIMAS MAKARTISTAMS

Taip aiškina paskelbimą Jaltos konferencijos dokumentų Chicago dienraštis Vilnis. Ji rašo:

„Makartistai ir jiems priartinti laikraščiai didžiulę gaują, kad jiems, pagalios, pasisekė priverst valstybės departamentą išduoti dokumentus apie Jaltos konferenciją, kurioje dalyvavo Rooseveltas, Stalinas ir Churchillas.“

„Šis nusilenkimas makartistams duos jiems prory dar labiau niekinti vėlionį prezidentą. Valstybės departamentas ilgai svyravo su Jaltos dokumentų paskelbimu. Faktiniai viskas, apie ką buvo kalbėta Jaltos, ir kas ten buvo nutarta, yra seniai žinoma. Bet tūli punktai ir aplinkybės, kuriose šie dokumentai skelbiami, meta šešėlį ant valstybės departamento ir akstiną makartistų demagogijai.“

„Kodėl Eisenhoweris Dulles tik dabar paleido svetain Jaltos dokumentus? Juk jie tą galėjo padaryti 1953 metuose. Jie mano, kad dokumentų paskelbimas jiems bus įrankis kovojė prieš demokratų par-

tiją 1956 m. rinkimuose.“

Toje pačioje Vilnyje V. Andrusis sako, kad šitas mūsų vyriausybės žygis panašus „į kokią tai desperaciją.“ Jo supratimu: „Šaltai galvojanti vargiai gali tikėtis bent kokios naudos iš paskelbimo tos sutarties.“

NEGERAI, KAD SURIEBĖJO

Clevelando Dirvos korespondentas Švedijoje pamatęs ir beveik nepažinęs Lietuvos rašytojo ir veikėjo Antano Venclovos. Jis rašo:

„Man, iš Lietuvos nepriklausomybės laiku gerai prisimenančiam Venclovai, išsiplėtė akys. Seniau liešas, nebogai išauklėtas berniokas — šiandien nežmoniška nutukęs bolševikinis buržuju. Išpurtusiu veidu, nukabusiu gurkliu ir patenkinta šypsena kaip taukais įtepta skaurada.“

Kryžiuokams įtikti negalima, neįmanoma. Jeigu Dirvos korespondentas būtų pamatęs perkarus, vos kaulus skūroje išlaikantį tą rašytoją, tai būtų sušukęs: žiūrėkite, Venclova badu marinamas! Dabar blogai, kad Venclova gerai pavagęs ir pusėtinai nutukęs.

Worcester, Mass.

LLD 11 kp. susirinkimas kovo 14 d. buvo, taip sakant, maininis, labai smagu būti skaitlingame susirinkime. Čia paaiškėjo, kad jau yra užsimokėjusių virš 48 nariai už šiuos metus, bet dar virš 60 nėra užsimokėję. Prašome visų susirūpinti, kad ir jūsų duoklės būtų tuoj užmokėtos, pasirodykime, kad mes savo draugai rūpinamės.

Dabar prašau Worcesterio ir mūsų plačios apylinkės meno mylėtojų, kad „Prašvilta Laimė“ bus sušauta per New Yorko Laidies Teatro mėgėjų balandžio 24 d. 29 Endicott St. svetainėje, kaip 2:30 po pietų. Įžanga bus tik \$1. Šį veikalą parašė Andrius Skripka. Kurie matė komediją lošiant, sakė, labai juokingas veikalas, kuris užima 2 valandas laiko sušūti. Todėl prašom visų nepraleisti šios progos, prisijauksim visi. O po lošimo prie gardžių užkandžių pasisvečiuosim.

Susirinkime buvo pakeltas „Vilnės“ metinio bazarų ir 35 metų jubiliejinio suvažiavimo klausimas. Palikta, kad d. žilinskienė gautų bazarui dovanų ir pasiųstų. O Vilnės suvažiavimas bus taipgi gražiai pasveikintas; dar yra liko iki balandžio 11-tai dienai. Tą vakarą įvyks mūsų susirinkimas, čia bus progą prisidurti Vilnės sveikinimą. Vilnis yra vienas iš puikiausių progresyvių dienraščių mūsų išeivijoje, tegul bus mūsų visų reikalas, kad Vilnis gyvotu.

Laisvės \$10,00 fondo sukėlimui vėjus prasidės balandžio 1 dieną. Worcesterio vajininku likosi išrinktas J. Jaskevičius. Susirinkimui Jaskevičius sakė, kad ir šį metų kvota turi būti \$500. Taigi, draugės ir draugai, mūsų visų kooperacija su draugu Jaskevičiumi turi būti nuosirdi: mūsų žodis turi būti išlaikytas taip, kad kvota turi būti sukelta, ir bus sukelta!

J. M. L.

Jei tamsta dar neturi Metelionio knygos „Apie Dievus ir Zmones,“ tai pasirūpink įsigyti. Kaina. \$1.50. Gaunama Laisvės knygyne.

Kaip jie žaidžia žmonių nelaimėmis

CARBONDALE, Pa.—

Jau daugiau metalo laiko tam atgal, kai buvo „Laisvėje“ rašyta apie mirstančią kietųjų anglių industriją, kur buvo gana smulkmeniškai apibūdinta priežastys visų tų nelaimių, kurios privedė kietųjų anglių industriją prie taip apverktinos, tiesiog katastrofiškos padėties. Per keletą metų buvo kalbama apie pravedimą 130 mylių požeminio tunelio nusauginimui kasyklų, kurios baigia skęsti į 91, 000,000,000 galionų vandens daugybę; net buvo ir planai propanuojami tokiu projektui. Na, ir žinoma, kad pas mainierius buvo šiočia tokia viltis, kad dalykai anglių kasyklose pasitaisys, pagerės darbai ir daugiau jų bus. Viskas, ko reikėjo, tai kad šalies federalė valdžia skirtų reikiama sumą pinigų, apie 400,000,000 doleri. Net kietųjų anglių srities atstovai ir du bilius buvo patiekę kongresui tuo reikalu. Vienok šalies valdžia tokiems reikalams neturi pinigų: turi gana tik „demokratijos gynimui,“ bet gerinimui buities darbo liaudžiai, namie, šalies viduje—nėra. O prie to, dar ir Maryland valstijos gubernatorius griežtai užprotestavo, kad sulferinis kasyklų vanduo užterš Chesapeake Bay ir dėlei to labai nukentęs žūkliaivimo sportininkai. Mat, kalbamas tunelis buvo planuojamas dvesti iki Susquehanna upės prie Conowingo, Md.

Na, ir gruodžio 21 dieną, 1954 m., pasirodė vietinių laikraščių pranešimuose, net ir editorialuose, kad pravedimui tunelio nusauginimui kietųjų anglių kasyklų reikalas „užmuštas“ (killed), net nepasiekęs nė kongreso. Užteko to, kad komisija, tą dalyką tyrinėjusi, pakiso jį po stalą. Gi kongresmanai Joseph L. Carrig ir Ivor D. Fenton nedarė jokio spaudimo. Veikiausia, kad jie tuos bilius paruošė ir patiekė kongresui tik dėl apmuilimo akių balsuotojams savo distriktuose. Tai taip ponai valdovai Washingtono rūpinasi skurdžia mainierių padėtimi. Tačiau nemanykite, kad prezidentui Eisenhoweriui „nerūpi“ mainierių likimas.

Štai prez. Eisenhoweris, kalbėdamas kongresui apie biudžetą, nepamiršo ir mainierių, kur priminė, kad šalies išlaidų apskaitliavimuose priskirtų ir sausinimui kietųjų anglių kasyklų \$8,500,000, bet su sąlyga, kad ir Pennsylvanijos valstija lygią sumą skirtų. Už tuos pinigus sudės siurblius (pumpas) į parinktas kasyklas ir užlygins stripings, išriaustas kasyklas. Vietoj priversti anglių savininkus užlyginti tas galias duobes, kada jie išsikasa sau anglius, tai bus visuomenės pinigais tas daroma. Gi priversti anglių savininkus užlyginti tokias kasyklas nei federalė nei valstijinė valdžia nė nebando.

Tai ot, jūs, mainieriai, laukite ir džiaukitės, kad kada nors sotas atsimins ir jus išalkusius.

Dar apie anglių kasyklose gaisrą Carbondale mieste. Minėtas gaisras iškilo į aikštę tik kokie treji-ketveri metai, kada du senukai—vyras ir žmona—užduse nuo degančios anglies du-

jų, prasiskverbusių per žemės sutrūkimus. Tik nuo tada susirūpino, kad reikia ką daryti, idant daugiau tas nepasikartotų. Bet tas požeminis gaisras jau penkiolika metų kai siaučia, bet Hudson Coal kompanija visai tuomi nesirūpino ir nebandė pastoti gaisrui kelią, nepaisant, kad virš degančios anglies gyvena keli šimtai šeimynų. Tik po nelaimingo įvykio pradėjo kreipti į tai atidą, bet ir tai daugiausia valstijinė valdžia, o Hudson Coal kompanija ir dabar nieko nedaro, — biedna, neturi pinigų. Ir taip tie keli šimtai žmonių gyvena nuolatiname pavojuje.

Klausiu valstijos mainų inspektorių, kokia yra galimybė pastoti tam gaisrui kelią ir kaip greitai?

—Geriausia galimybė — tai išpirkti visas tas stubas ir nukasti žemę, „stripping“ būdu. Ten yra gana anglių, kad lengvai apsimokėtu. Bet Hudson Coal kompanija tik to ir norėtų. Toji anglis priklauso minėtai kompanijai, o kada valstija tokiu keliu užgesintų kasykloje gaisrą, tai tada minėta kompanija galėtų patraukti valstiją teisman ant kelių milijonų dolerių už „išvogimą“ jos anglių,—užbaigė besirūpindamas.

—O koks yra sekamas būdas gesinimui tos degančios ir pavojų nešančios anglies?

—Grežimas didelių skylių į išdirbtas vietas ap-

Kolūkio „Pirmyn“ sporto mėgėjai ir jų veikla

Rašo V. DAUGULIS

VILKAVISKIS. — „Pirmyn“ kolūkio fizikultūrininkų kolektyvo istorija palyginti trumpa. Prieš ketverius metus kolūkyje atsirado pirmieji fizikultūrininkai.

Ketveri metai—nedidelis tarpas. Atrodytų, ką galima padaryti per tiek laiko? Pasirodo, daug. Tai įtikinamai sugebėjo įrodyti kolūkio jaunimas. Kolektyvo taryba nubrėžė veikimo planą. Tarybos nariai ir aktyvistai buvo paskirstyti pagal fermas, brigadas. Kiekvienam buvo iškeltas uždavinys — išaiškinti, kas turi noro sportuoti, sužinoti, kas kuriose sekcijose palyginti trumpa. Prieš ketverius metus kolūkyje atsirado pirmieji fizikultūrininkai.

Sunku net įtikėti, kaip per tuos metus išaugo fizikultūrininkų kolektyvas. Nuo 8 žmonių jis padidėjo iki 204. Pas mus veikia tinklinio, lengvosios atletikos, krepšinio, dviračių sporto, šaudymo, šachmatų, kėkių ir kitos sekcijos. Ir vargu ar Anelė Kondracikaitė, iřrinkta tarybos pirmininku, susidorotų su kolektyvui iškilusiais dideliais uždaviniais, jeigu ji neturėtų gerų pagalbininkų. Čia jai ir padeda visuomeniniai instruktoriai. Kolūkio ambulatorijos dezinfektorius Albinas Vyšniauskas tapo lengvosios atletikos treneriumi, kolūketis Jonas Vasiliauskas vadovauja futbolo sekcijai ir tt.

Kolūkio sportininkai pasiekė neblogus rezultatus. Moterų tinklinio komanda

link degančią anglį kas 25 pėdas kryžiai ir pripylimas sausų smilčių į senas, išdirbtas vietas, kitaip sakant, užpilti smiltimis —flushing būdu. Bet... abejojančiai pridūrė, — ar tas duos geras pasėkmes, tai tik ateitis parodys.—Ir dar toliau tęsė:

—Kai republikonai su gubernatorium John Fine pralaimėjo rinkimus, tai tas, veikiausia ant keršto, sustabdė pinigų skyrimą grėžimui skylių, o tas padėjo dar labiau gaisrui per daugiau mėnesį laiko, kuris ir taip jau gana esąs išgalėjęs ir labai sunku užkirsti jam kelią,—užbaigė pasakoti.

Tai taip ta anglis ir dega, vis daugiau ir daugiau ugniai besiplečiant ir vis daugiau šeimynų statant į mirties pavojų. Ir tas dedasi ne kur kitur, bet demokratinėje šalyje, kur privatinė nuosavybė yra šventu daiktu, kur ir pati valstybė neturi teisės kištis. Nes aišku, kad kasyklų savininkai žinojo jau seniai, kad dega anglis, ir iš pat užsidedimo pradžios lengvai galėjo užgesinti. Bet čia dievas doleris nusako viską. Antraeilis anglių kasmis po tirstai apgyventomis vietomis neleistinas, o be kasimo anglies gesinti tokį gaisrą — kompanijai nuostolis, tad ir paliko „ant dievo valios.“ O kas jau čia tokio, jei koks skurdėžius užduos? Dėlei to anglių kompanijai nuostolio nebus. Gi dabar, lai valstija gesina žmonių sumokėtais pinigais.

Eks-Mainierys

užėmė pirmą vietą rajoninėse varžybose. Geras rezultatas turi kolūkio lengvintatlečiai, plaukikai, šauverius metus kolūkyje atsirado pirmieji fizikultūrininkai. Ketveri metai—nedidelis tarpas. Atrodytų, ką galima padaryti per tiek laiko? Pasirodo, daug. Tai įtikinamai sugebėjo įrodyti kolūkio jaunimas. Kolektyvo taryba nubrėžė veikimo planą. Tarybos nariai ir aktyvistai buvo paskirstyti pagal fermas, brigadas. Kiekvienam buvo iškeltas uždavinys — išaiškinti, kas turi noro sportuoti, sužinoti, kas kuriose sekcijose palyginti trumpa. Prieš ketverius metus kolūkyje atsirado pirmieji fizikultūrininkai.

Sunku net įtikėti, kaip per tuos metus išaugo fizikultūrininkų kolektyvas. Nuo 8 žmonių jis padidėjo iki 204. Pas mus veikia tinklinio, lengvosios atletikos, krepšinio, dviračių sporto, šaudymo, šachmatų, kėkių ir kitos sekcijos. Ir vargu ar Anelė Kondracikaitė, iřrinkta tarybos pirmininku, susidorotų su kolektyvui iškilusiais dideliais uždaviniais, jeigu ji neturėtų gerų pagalbininkų. Čia jai ir padeda visuomeniniai instruktoriai. Kolūkio ambulatorijos dezinfektorius Albinas Vyšniauskas tapo lengvosios atletikos treneriumi, kolūketis Jonas Vasiliauskas vadovauja futbolo sekcijai ir tt.

Kolūkio sportininkai pasiekė neblogus rezultatus. Moterų tinklinio komanda

užėmė pirmą vietą rajoninėse varžybose. Geras rezultatas turi kolūkio lengvintatlečiai, plaukikai, šauverius metus kolūkyje atsirado pirmieji fizikultūrininkai. Ketveri metai—nedidelis tarpas. Atrodytų, ką galima padaryti per tiek laiko? Pasirodo, daug. Tai įtikinamai sugebėjo įrodyti kolūkio jaunimas. Kolektyvo taryba nubrėžė veikimo planą. Tarybos nariai ir aktyvistai buvo paskirstyti pagal fermas, brigadas. Kiekvienam buvo iškeltas uždavinys — išaiškinti, kas turi noro sportuoti, sužinoti, kas kuriose sekcijose palyginti trumpa. Prieš ketverius metus kolūkyje atsirado pirmieji fizikultūrininkai.

Gerai išsivystė sportas kolūkyje.

PRAŠOME KOLONIJŲ DEMESIO! Nesiveluokite su pikniškų rengimų suorganizacijų naudai, ir ką nors surengkite Laisvės naudai.

LITERATŪRA IR MENAS

P. Čaikovskio ir S. Prokofjevo kūrinų koncertas Vilniuje

VILNIUS.— Sausio 23 d. simfoniniame koncerte klausytojai išgirdo P. Čaikovskio kūrinus — suita iš baleto „Spraktukas“, Melancholišką serenadą, iškilmingą uvertiūrą „1812-ji metai“ ir tarybinio kompozitoriaus S. Prokofjevo kantatą „Aleksandras Nevskis“.

Programoje atlikti kūriniai, ypač „1812-ji metai“ ir kantata „Aleksandras Nevskis“ reikalauja iš orkestro didelės jėgos, aiškos technikos ir darnaus susigrijimo, o iš dirigento nemažo meistriškumo. Nors ir neišvengta kai kurių atlikimo nelygumų, bet visumoje šiuos kūrinius Respublikinio radijo orkestras atliko gana įtikinamai. Dirigentas A. Kalinauskas sėkmingai pravedė šią programą.

Kiek blankiau buvo atlikta Čaikovskio suita iš baleto „Spraktukas“. Iš pradžių jautėsi styginiuose susigrijimo stoka, aukštesniuose registruose buvo pasigendama švarios intonacijos. Maloniai praskambėjo Melancholiškoji serenada (solistas smuikininkas A. Livontas). Patriotinis Čaikovskio kūrinys iškilmingoji uvertiūra „1812-ji metai“ buvo pravesta su pakilimu. Pažymėtinas temperamentingas violončelių grojimas, ypač sodriai praskambėjo violončelių ir altų choralas. Orkestrinėse kulminacijose buvo pasigendama lygsvaros tarp varinių pučiamųjų ir styginių.

S. Prokofjevo kantatos „Aleksandras Nevskis“ atlikimas paliko visumoje stiprų įspūdį. Ypač gerai praskambėjo finalas „Aleksandras įvygiuoja į Pskovą“. Čia choras ir orkestras pasiekė monolitinio skambesio. Su dideliu jautrumu buvo atlikta VI-ji dalis „Mirusiųjų laukas“ (solistė G. Šipelytė). Efektingoje instrumentacijoje sublygėjo orkestras trėčioje dalyje „Kryžiuočiai Pskove“.

Ispūdį mažino vietomis neaiški choro diktacija. Klausytojui susidarė įspūdis, kad choras netvirtai žino savo partijas. Choristai ne visada atidžiai sekė dirigentą, tuo būdu vietomis nebuvo koncentruoto skambesio, dingdavo muzikinis charakteris, nuotaika. S. Prokofjevo kantata „Aleksandras Nevskis“ ypač pasižymi sudėtinga choro intonacija, spalvinga instrumentacija ir technišku, todėl šiame kūrinyje labai svarbu, kad tekstas būtų aiškiai išdainuojamas. Krinta į akis nevykęs kantatos teksto vertimas.

Komp. V. Paltanavičius

Vilniaus teatruose

(Iš laiško)

Basanavičiaus gatvėje stovi Lietuvos Valstybinio Akademiniio operos ir baleto teatro pastatas.

Vakaraš prie teatro įėjimo būna daug žmonių.

Gausus repertuaras, puikus artistų atlikimo meistriškumas, talentingi režisieriai pelnytai išpopuliarino Lietuvos TSR Valstybinį Akademiniį operos ir baleto teatrą.

Neseniai teatro afišos pranešė, kad bus pastatyta kompozitoriaus T. Chrenikovo opera „Audroje“, pašvęsta 1917 metų spalio revoliucijai. Kompozitorius pats buvo atvykęs į Vilnių, kad kartu su kolektyvu išaiškinti operos partitūrą.

Darbe operai pastatyti dalyvavo seniausieji Lietuvos teatro meistrai. Spektakliui režisavo Lietuvos nusipelnęs meno veikėjas J. Grybas. Puikus choro dainavimas — Lietuvos nusipelnusio meno veikėjo, stalininės premijos laureato chormeisterio J. Dautaro didelio darbo rezultatas. Solo partijas atliko Lietuvos nusipelnę artistai J. Petruškevičiūtė, M. Aleškevičiūtė, A. Lieutvinkas.

Beveik tuo pat metu teatro baleto trupę rengė L. Minkas baleto „Don Kichotas“. Spektaklį rengė jaunas balet-

meisteris V. Grivickas, su sėkme pasirodęs J. Juzeliūno balete „Ant marių kranto“.

Didžiausia kūrybinė sėkmė spektaklyje atiteko vienam seniausiam teatro artistui, respublikos nusipelnusiam artistui B. Kelbauskui. Jis sukūrė jaudinantį kilnų Don Kichoto vaidą.

Dabar Lietuvos Valstybinio Akademiniio operos ir baleto teatro scenoje galima pamatyti operas: Huno „Faustas“, Borodino „Kunigaikštis Igoris“, Verdi „Traviata“ ir Bačiūno „Martytė“ bei baletus — Čaikovskio „Gulbių ežeras“ ir Delibos „Kopelija“. Artimiausiu metu teatro repertuaras bus praplėstas respublikos kompozitorių naujų kūrinių sąskaita. Kompozitorius I. Indra baigia rašyti muziką baletui, o jaunas kompozitorius V. Klova baigia ruošti partitūrą operai „Pilenai“.

Supažindinti žiūrovą su stambiausiais tiek tarybinės, tiek ir užsienio dramaturgijos veikalais siekia ir kitų respublikos teatrų kolektyvai. Lietuvos Valstybinio dramos teatro afišose galima išvysti skelbimus apie spektaklius: Balzako „Pamela Ziro“, Kalderovo „Su meile ne juokaujama“, Moljero „Tartiu fas“. Be to statomos ir tokios pjesės, kaip Čechovo „Dėdė Vania“, Dauguviečio „Zaldokynė“, Gudaicio-Guzevičiaus „Kalvio Ignoto teisybė“, Romašovo „Ugninis tiltas“ ir kitos.

I Lietuvos Valstybinio dramos teatro repertuarą tvirtai įėjo dar vienas veiklas. Tai — pjesė-pasaka „Kuprelis muzikantas“, kurią parašė vaikams jauna dramaturgė A. Liubovytė. Šioje pjesėje glaudžiai susipina realistiškas ir pasakiškieji motyvai, pasemti iš turtinųjų lietuvių tautosakos lobyno. Dramaturgas pasakoja apie smuikininko Kuprelio meilę merginai, kurią pagrobė Ponas. Kuprelis, už talentingumą, tyrią širdį laimė apdovanoja grožiu ir galybe, ir jam pavyksta išlaisvinti merginą.

Pjesėje rodomi ir liaudies šokiai, kuriuos talentingai pastatė Lietuvos nusipelnęs artistas, stalininės premijos laureatas J. Lingis. Melodingą muziką spektakliui parašė kompozitorius J. Gaižauskas. Dailininkas J. Surkavičius sukūrė dekoracijas, kurios perteikia švelnią lietuviškosios gamtos žavumą. Bet svarbiausia spektaklio sėkmė — tai jaudinantį Kuprelio vaidmens atlikėjų A. Zalansko ir J. Laldusio, svarbiausios rolės — jaunesniosios mergaitės — atlikėjų G. Jasiūnaitės ir M. Kudarauskaitės bei artisto V. Jukūno, realistiškai pavaizdavusio buką, godų ir žiaurų Poną, vaidinimas.

Poetiškos A. Liubovytės pjesės-pasakos pasirodymas scenoje buvo didžiulio teatro ir dramaturgo bendro darbo išvada. Reikia pasakyti, kad bendras dramaturgo ir teatro darbas pusei pastatyti tapo respublikos teatrų gyvenimo dėsniu. Tuo būdu Klaipėdos dramos teatro scenoje pasirodė jauno dramaturgo K. Sajos pjesė „Lažybos“. Šiaulių dramos teatro ir rašytojo didelio bendro darbo išdavoje iš J. Avyžiaus apysakos „Palikimas“ gimė pjesė „Sėdabriniai gluosniai“.

Vilniaus rusų dramos teatras neseniai parodė žiūrovams J. Baltušio pjesę „Gieda gaideliai“. Rašytojas aktyviai dalyvavo darbe rengiant pastatymą. Didelę pagalbą kolektyvui suteikė ir Lietuvos TSR Valstybinio dramos teatro meno meistrai. Atskirai imant, res-2— MENAS — Vilniaus ciatrai publikos liaudies artistė K. Kymantaitė režisavo J. Baltušio pjesės pastatymui, dekoracijas spektakliui sukūrė dailininkas J. Vilutis.

Šis spektaklis perkelia žiūrovą į lietuviškąjį kaimą 30-tųjų metų pradžioje. Buožės Rūkienės (respublikos nusipelnusi artistė E. Vyšniauskaitė) šeimoje iškyla vaidai. Jos sūnus Jonas (artistas V. Kutianskis) įsimylėjo į bekraitę merginą Marytę. Rūkienė reikalauja, kad būsimoji marti atsineštų į namus tris tūkstančius litų. Tada Jonas pavogia iš motinos pinigų, kuriuos jis atiduoda kaip savo žmonos kraitį. Vestuvių me-

“Gražiųjų dainų kūrėjas”

(Žymiausiojo Vengrų poeto mirties sukaktį minint)

Pereitojo sausio pabaigoje šimtas penkios dešimtys metų sukako, kai mirė vienas kilniausių Vengrijos poetų, vardu Michai Vitez Čokonajis.

Viename europiniame savitraštyje vengras rašytojas Anatol Gidaš sekamai rašo apie aną prieš pusantro šimto metų mirusįjį vengrų liaudies dainų — “gražiųjų dainų kūrėją”.

Michai Vitez Čokonajis gimė 1773 metais, Debrecono mieste, kuris tų laikų feodalinėje Vengrijoje buvo vyriausia išgalinčios miesčionijos stovykla. Debrecone gyveno amatininkai ir pirkliai, jo kolegijose mokėsi daugiau trijų tūkstančių studentų. Tasai miestas būdavo prieglauda valstieciams, pabėgusiems nuo savo dvarponių. Tuo būdu ir daugelio prisigyvėnusių miesčionių protėviai buvo pabėgusieji vergai.

Michajaus tėvas, barzdaskutis Čokonajis, numirė dar jaunas būdamas ir sūnelį auklėjo motina. Jaunuolis jau vaikystėje rodė nemenkų poetinių gabumų. Motina atidavė sūnaitį į gimnaziją, pasikui jis užsirašė studentu vienon kolegijon, kur bebūdamas suorganizavo pirmutinį Vengrijoje savišvietai ratelį. Baigęs kolegiją, Čokonajis buvo paskirtas mokytoju, bet jį greit išvijo, kaip buržuaziniai literatūros istorikai tvirtino, “už smerktinai lengvamanišką elgesį.” Lengvamaniškumas gi buvo tame, kad poetas-švietėjas nenorėjo vaikščioti bažnyčion, o dar net ir savo mokiniam nepatardavo tai daryti. O tatau buvo jau aukščiausiuoju “lengvamanystės” laipsniu.

Dvidešimtuosius metus pasiekęs jaunas poetas puikiai mokėjo vokiečių, francūzų, anglų, italų kalbas, o taipgi žinojo graikų bei lotynų kalbą. Tuo laiku jisai buvo visoje Vengrijoje labiausiai apsišvietusių žmogumi. Čokonajis priklausė taip vadinamai debrecenskiei nei poetų grupei, kuri pirmoji samoningai kreipėsi į liaudies kalbą ir į liaudiškąją kūrybą, kaip į tikriausiąjį poezijos šaltinį.

“Literatai”, rašė Čokonajis, “lankytė paprastuosius vengrus” darbininkus... atydziai įsiklausykite kaimiečių mergaičių dainavimui... ir tuomet jus išsigysite, lai jau užmirštas, bet tuo labiau pagarbos vertas tautinės tradicijas, kurių veltui ieškotumėte ponų bendrijoje”.

Daugelis tų laikų literatūrų smerkdavo Čokonajį, kam jisai naudojasi “žemos prasmės liaudiškais išsireikimais”; net šimtmečių vėliau buvo įrodinėjama, būk “Čokonajio poezija turi ženklų, rodančių, jog jis blogoje draugijoje maišėsi”. Gi “blogiausios draugijos” žmonės — paprastieji žmonės — dainuodavo jo dainas, deklamuodavo jo eiles ir džiaugsmingai skaitė jo poetas (nors vien nuorašusioje jo kūrinius turėdavo). Geriausieji vėliau gyvenusių Vengrijos poetų Čokonajio vardui pašvėsdavo savo kūrinius. Taip va, paskilęs literatas Endrė Adi rašė: “Aš skaitau save Čokonajio anūku... Jo batai buvo prasti, sniegui tirpstant, jie kiau-rai perslapdavo, bet jisai buvo pirmutinis vengriškosios dainos genijus... Jisai buvo gabiausias mūsų kalbos gaivintoju ir, jo atmintį pagerbdami, mes visi prieš jį lenkiamiesi”.

Savo kūriniiais Čokonajis kovojo prieš religiją ir visokias niektikystes. Eilėraštyje “Konstantinopolis” jisai rašė: “Sventumu pateptos niektikystės apve-

tų išaiškėja, kad įvyko vagystė, įtariamą vargingo valstiečio Labučio sūnus — Antaniukas. Jį labai žiauriai, beveik iki mirties sumušė.

Paskutinėje spektaklio scenoje nuskamba rūstus protestas prieš tamsų, žiaurų pavergimo pasaulį, kuriame nėra galima tikra žmoniškoji laimė. Marytės ir Labučio vaizduose dramaturgas ir teatras sukūrė žmonių būdus, tų žmonių, kurie vėliau atnešė į lietuviškąjį kaimą naujo gyvenimo šviesą.

Platus yra Vilniaus teatrų kūrybiniai planai. Lietuvos TSR Valstybinis Akademiniis operos ir baleto teatras atnaujina Verdi operos “Otello” pastatymą. Režisierius J. Juknevičius su Lietuvos Valstybinio dramos teatro kolektyvu ruošia pastatyti L. N. Tolstojaus dramą “Švietimo vaisiai”. Greitu laiku nauji spektakliai bus rodomi Vilniaus teatruose.

lia liaudį tirštu rūku... Bet dings tamsa. Nakties paukštis paliaus ūbauti... Prasidės laimingieji laikai! Aš pasitiksiu juos linksmąja daina.”

Čokonajis karštai smerkė ir socialines ineizą/lego;ė shr em sh remfwf

neteisybes. Vienoje poemoje jisai rūgoja: “Visur tik girdisi: ‘tavo’, ‘mano’. O kaip buvo gražu, kai apie visą, kas aplinkui regima, mes galėjome sakyti: ‘tai mūsų!’”

Jisai svajojo apie laikus, kai “žemė visiems lygiai savo vaisius teiktų, kai ji visiems priklausytų ir dosniai visus maitintų; ir kad grobuoniškieji karai beprotiškame šėlime nebestumtų tautos mirčiai ir išaiškinimui.” Pjesėje “Tempefeji” Čokonajis pavaizdavo tragišką literato likimą feodalinėje Vengrijoje. Ten pasakojama, kaip beturtis poetas paskutiniaisiais skatikais savo eilėraščius spausdino, vildamos parduosias juos turtingiems mecenatams. Bet pastarieji knygų nepirko: “Poezija jiems nerūpi”. Kreipdavosi poetas ir į dvasiškius, bet šventikai stumdavo jį šalin, rėkdam: “Mokslo neprietelingi religijai!” O vargingoji liaudis neturėjo knygoms pirkti pinigų.

“Bajorų sodybose”, rašė Čokonajis, “pavėsiauja pulkai šunų, išipenėjusių valstiečių krauju”. Tų šunų užlaikymui turtuoliams pinigų nestokavo! “Beprotis tas, kas Vengrijoje poetu apsigimė!” Rūsčiai sviedė ponams veidan Čokonajis.

Suprantama, tokios rūšies rašinių autorius negalėjo rasti sau Vengrijoje nei leidėjo, nei globėjo. Čokonajį persekiojo ne už jo “nesuvaldomą būdą”, bet už jo pasaulėžiūrą, ir persekiotojai tol nenu-rimo, kol nenuvarė jį karstan.

Poetas Čokonajis bastėsi savo gimtojoje šalyje taip pat, kaip, pusšimčių metų vėliau, kitas vengrų rašytojas šandor Petefi. 1795 metais jisai pateko Pešto miestan ir radosi minioje žmonių, apstojusių pagrindą, ant kurio liko nužudytas revoliucionierius Martinovičius ir jo draugai.

Savo kelionėse Čokonajis susipažino tūlo turtingo pirklio dukterį ir įsimylėjo ją. Tuo laiku jis sukūrė tris serijas puikiausių eilėraščių... Merginos tėvai nesutiko išleisti dukterį už beturčio poeto; jie reikalavo, idant jis susirastų kokį nors “dorą” užsiėmimą. Čokonajis visomis jėgomis stengėsi tai atsiekti, visur siuntinėjo prašymus darbo, tačiau jam nepavyko net paprasčiausio raštininkelio vietos gauti. Ir jo mergina ištekojo už kito... “Kvietkomis išpuostąjį mano sodną sniegu užpustę, saulę su skaisčiausiais spinduliais amžinai nusi-leido. Visa, kas miela buvo, ko tiek gausiai jau matėsi — juokas, viltis, Lilė — viskam tam galas; nuo visko aš atskirtas!” raudėjo vienišas poetas.

Trejus metus jisai dar klaidžiojo po savo šalį, paskui sirgdamas sugrįžo pas motiną. Parašęs daugybę eilėraščių, dramų, poemų, straipsnių apie estetiką, laikomų vertingiausiais vengrų literatūroje, jisai tepajėgė vos kelis eilėraščius atspausdinti. “Mūsų spaustuvės”, rašė Čokonajis, “dabar vėl vien tik maldaknyges spausdina... Geriausieji mūsų literatai arba jau žuvę, arba nelaimėse vargsta”. Viename priešmirtiniū poeto laiško sakoma: “...aš rašau laimingajai atėities gentkartei, rašau tai gadynei, kurioje vengras bus tikrai vengru.”

1805 metų sausio 28 dieną Čokonajis numirė džiova, kaipo elgėta, visų apleistas, nesulaukęs savo eilėraščių atspausdintais pamatyti. Numirė vos trisdešimt dvejus metus pragyvenęs. Tik už keturių dešimčių metų po jo mirties tapo išleistas rinkinys kūrinių “pirmojo vengriškosios dainos genijaus”.

Viena puikiausiųjų savo eilėraščių Čokonajis štai kaip baigia: “Čia numiršiu. Valstietis giroje šaltąjį lavoną užkas. Ainis gal atspės, kur mano vargana liekana gulės; antras gal kalva, pavėsvj medžių glūdinčią, ir mano kapui, tankumnyio slepiamam, nors menką pagarbą suteiks.”

Naujoji dabartinė Vengrija visaliaudiškai garbina savo didįjį poetą. Milijonai “vengrų, tapusių tikraisiais vengrais”, su meile ir dėkingumu minėjo žmogų, kurio gyvenimas ir likimas yra skaudžiausiu kaltinimu tiems, kurie terioja Vengrijos liaudį ir kankino ją ištikimuosius dainius.

Vertė J. B. Pranašas

IŠ LIETUVOS

IŠ SOCIALISTINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ

MARIJAMPOLIS.— Patikrinus socialistinio lenktyniavimo eigą tarp Marijampolės ir Vilkaviškio rajonų, paaiškėjo, kad eilė kolūkių pereitais metais prisimtus socialistinius įsipareigojimus ne tik įvykdė, bet ir viršijo.

Tačiau patikrinimo eigojė išryškėjo visa eilė rimtų trūkumų.

Apsvarstę savo galimybes, abiejų rajonų gyvulininkystės darbuotojai įsipareigojo: Vilkaviškio rajono kolūkiuose galvijų skaičių palyginti su pereitais metais padidinti 600 vienetų, tame tarpe karvių — 400, o kiaulių skaičių padidinti 500. Pieno primelžimą palyginti su pereitais metais iš vienos melžiamos karvės vidutiniškai padidinti 100 litrų. 100 hektarų ariamos žemės gauti ne mažiau kaip po 13 centnerių skerdienos. Marijampolės rajono kolūkiuose per tą patį laikotarpį pieno primelžimą iš kiekvienos karvės vidutiniškai padidinti 150 litrų, o 100 hektarų ariamos žemės gauti ne mažiau kaip po 17 centnerių skerdienos, galvijų skaičių palyginti su pereitais metais padidinti 600 vienetų, tame tarpe karvių — 400. Įvykdyti valstybinius planus vystant kiaulių ūkį.

Nustatyti kiekvienai melžėjai mėnesinius pieno primelžimo planus, kas mėnesį apsva-styti jų vykdymo eigą kolūkių valdybų ir MTS tarybų posėdžiuose.

Organizuoti taupų pašarų naudojimą. Nustatyti tvirtus mėnesinius pašarų naudojimo planus, šerti gyvulius atsizvel-giant į jų produktyvumą, kiek, viename kolūkyje gaminti akselį, organizuoti savaiminį pašarų kaitinimą ir šutinimą.

Tvartinio laikymo laikotarpiu ryžtingai kovoti už gyvulių ir priemonių išsaugojimą, atlikti, kad gyvuliai būtų laikomi šiltuose tvartuose.

Abiejų rajonų mašinų-traktorių stotys įsipareigoja visokeriopai padėti kolūkiams vystyti visumeningą gyvulininkystę, kontroliuoti pašarų naudojimą, organizuoti jų paruošimą, plačiau mechanizuoti gyvulininkystės fermas.

SEFAI PADEDA

Vilniaus plataus vartojimo elektrotechnikos reikmenų gamyklos kolektyvas šefuoja Zarasų MTS. Gamyklos darbininkai dažnai lankosi pas MTS mechanizatorius.

Gamyklos kolektyvas įsipareigojo artimiausiu laiku pagaminti šefuojamai MTS 11 tūkstančių įvairių detalių, dešimt pavadinimų atsarginių dalių traktoriams ir žemės ūkio mašinoms, keturis kompleksus šaltkalvių įrankių, elektrinių patefonų MTS klubui.

G. Nekrasovas

ANTIRELIGINĖ KONFERENCIJA

PASVALYS. Vidurinės mokyklos komjaunimo organizacija ir mokytojų kolektyvas suorganizavo mokslinę-antireliginę konferenciją tema: “Mokslas kovoje su prietarais ir religija.”

Konferencijos metu buvo perskaityta eilė paskaitų. Mokytoja Kuprytė skaitė paskaitą apie žmogaus kilmę. Trapulionytė — “Gyvybės atsiradimas ir išsivystymas žemėje”.

Konferencijoje dalyvavo daugiau kaip 300 moksleivių ir mokytojų.

S. Latkauskas

16-tai vasario praėjus

Rašo J. YLA

Ryšium su 16 vasario, "vaduotojai" mobilizavo visas pajėgas, lino visomis kryptimis, ieškojo užtarimo visur. Neišrodo, tačiau, kad iš to "didelio debesio" būtų buvę tiek lietaus, kiek jie tikėjosi. Tą galima įžūrėti pranešimuose apie įvairius paminėjimus.

Franciskų "Darbininkas" raportuoja, kad New York'e paminėjime surinkta aukų tik \$800. Kiek žmonių buvo, jei tik tiek suaukojo, nereikia nei spėlioti. O New York'e be dipukų yra 40,000 lietuvių.

Čikagoje, kur lietuvių yra 85,000, jei ne daugiau, mitingų buvo tik 2,000. Aukų buvo surinkta \$7,000. Matomai buvo bent kiek karštesnių "vaduotojų". Beje, vienas kitatautis aukojęs \$500. Matomai žmogus mažai ką žino apie tuos vaduotojus. O gal iš pasigailėjimo?

Toronto buvo kiek geriau. Mat čia dauguma yra dipukai. Bet ir tai iš kokių 6,000 lietuvių buvo tik apie 1,500.

Po tokių didelių prisirengimų, tokie mišrni skaičiai aiškiai rodo didelį nepasisekimą. Labai mažas skaičius atkreipė atydą į vadeivų kvietimus.

"Vaduotojai", kaip man atrodo, geresnį pasisekimą turi tarp politikierių. Tie, tikėdamiesi paramos rinkimų metu, nesigailėjo gražių žodžių užtarimo.

Toronto, miesto majoras ištarė keletą gražių žodelių. Kadangi jis yra žydų kilmės, jis galėjo paklausti, kiek tų "partiotų" judėjimo nariai paliko Lietuvoje žydų? Jis to neužsiminė. Žinoma, jei galima dovanoti naciams, kurie išžudė 6,000,000 žydų, tai kam čia bėminėti lietuviškus reikalus.

Jungtinėse Valstijose buvo dar įdomesnių dalykų. Pavyzdžiui, prelatui Balkūnui buvo leista senatė pasimelsti už smetoninę Lietuvą. Ir ko gi jis prašė? Štai ta malda, atkelbėta senatė:

"Dangiškasis Tėve, kuris mus iš savo šventos meilės leidai ir palaikai, suteiki, prašome, savo maloninga palaimą Jungtinių Amerikos Valstybių Senatui nariam. (Bet tie nelaukė, patys pasikėlė algas iki \$25,000 — J. Y.) Duoki kiekvienam protui išminties ir sumanumo, kiekvienai širdžiai meilės ir atjautimo vykdyti Tavo valią. (To jiems labiausia trūksta. — J. Y.)

"Mes kreipiame į Tave savo maldaujančių balsą ir keliame į Tave savo lūkesčio alius. Dieve, yra žemėje aidų ir danguje ženklų, kurie virpina mūsų širdis laukimo nežinia; tautos, kurios ilgai muvo tamsoje ir mirties šešėlyje, gręžiasi į šviesą; tautos, kurios ilgai buvo prislėgtos tironijos jungo, purtos į jos siekdamas laisvės; masės žmonių, ilgai laikytų vergijos pančiuose, nerimaujančių, bet skleidžiamos ir mintys, kurios graso daiktų tvarkai ir skelbia sugriaušiančios viso pasaulio pagrindus. (Kaip baus Balkūnui, kad žmonės kratosi pavergėjus. — J. Y.)

"Ištieski savo ranka, prašome, ir vaduok iš virgijos ir tironijos kenčiančias tautas. (Čia jis kalba apie tas, kurios jau išsivadavusios iš vergijos. — J. Y.) Duoki laisvę Lietuvai, džiaugsmą ir taiką jos žmonėms; padaryki, kad ji vėl teisėtai būtų gražinti į laisvę tautų šeimai.

"Teikis leisti, kad Amerika būtų parinkta persekiojamiems Tavo palaimos tarpininkai, Tavo taikos priemonė. Įkvėpk visoms tautomis viltį ir pasitikėjimą, kad laisvės ugnis, kuri liepsnoja Amerikoje, gali pasiekti kiekvieną ir niūriausią žemės užkampį.

"Viešpatie, suteiki stiprybę pakelti mūsų rūpesčiams, išminties suprasti mūsų atsakomybę ir gilų žvilgsnį mūsų lai-

kam. Per Kristų, mūsų Viešpatį. Amen."

Čia reikia pastebėti, kad prelatas Balkūnas, kalbėdamas šią maldele senatė, parodė du dalykus: pirma, kad jis tikėjimą naudoja politiniams reikalams, o antra, kad jis, melstamasis prieš senatorius, savo viešpačiu laiko Amerikos valdžią, o ne dievą.

Prelatas Pr. Juras panašia malda atidarė kongreso posėdį.

Beje, jei dabar nesimatyti jokių žymių "vaduotojų" naujai, tai bus aišku, kad dievas neklauso jų maldų. O antra vertus, kurių gi prašymus pildyti? Pavyzdžiui, dėl Vilniaus pešasi ir melžiasi lietuviai, lenkai ir gudai. Kurie gi atiduoti Vilnių? Gal jis yra nutaręs palikti Vilnių taip, yra, ir tarybines valdžias Lietuvoje, Gudijoje ir Lenkijoje. Dabar juk tenai gera santauka. Nebesiginėja gudai, lenkai ir lietuviai, kam Vilnius turi priklausyti.

(Iš "L. B.")

Lewiston-Auburn, Me.

LDS 45 KP. VAKARIENĖ GERAI PAVYKO

Vasario 19 Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 45 kuopa surengė šaunią vakarienę, su šokiais, Baltramiejaus Svetainėje. Svečių atsilankė nemažai, todėl kuopai liko pelno. Labai gera įspūdį darė mūsų patarnautojos prie stalo. Jų baltos uniformos, su priekais-tukais, pajvairino svetainėje vaizdą. Tas parodė, kiek mūsų draugės įvertino parengimą.

Teko nugirsti, kad vakarienių dalyviai visi buvo sotūs ir patenkinti. Tai puiku. Vakarių pirmininkavo K. Steponaitis.

Mūsų kuopa nariais yra ne-skaitylinga, be pašalinių pagalbos būtų sunku surengti vakarienę. Todėl komisija prašė tūlas drauges, kad pagelbėtų mums dirbti. Mielai sutiko: B. Apšega, J. Gilbert, E. B. Lewis, A. Bironas, S. Šileikis, J. Baltrus, E. Krapavickas, A. Šileikis ir A. Kaulakis. Vakarienių rengimo komisija nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie darbu ar atsilankymu parėmė mūsų kuopą.

Vasario 18-19, kaip tik prieš pat vakarienę, oras buvo nepatogus, apsiniaukęs, snigo. Rengėjų veidai irgi atrodė suvargę, apsiniaukę — nelinksmūs. Lyg ko tai trūko. Bet tikimės, kad gražiam pavasarui išauštant prasiblaivys neveikos mintys... Paniūrę veidai po žiemos šalčių pralinks-mės.

LLD 31 KUOPOS NARIŲ ATYDAI

Metiniame susirinkime kai kurie nariai savo duokles pasimokėjo. Keli ir su auka į knygų fondą prisidėjo. Aukavo po \$1: J. Vaišvilas ir P. Apšega. Duoklės ir aukos pasiųstos centran. Kviečiame ir kitus tai padaryti, būti kuopos nariais.

MIRĖ BALTRUS MEINORIS

Vasario 26, Augusta State Hospital, mirė Baltrus Meinoris, 69 m. Iš amato buvo matorius. Gimęs 1886 m., rugp. 24, Tryškių miestelyje, Lietuvoje. Šioje šalyje išgyveno 45 m. Buvo nevedęs. Paliko brolio dukrę Mildred Stagliano iš West Medford, Mass., kuri rūpinosi laidotuviomis. Palaidotas laisvai.

Velionis buvo tykaus būdo, mažai kalbantis; ilgametis Laisvės skaitytojas ir LLD 31 kp. narys.

Grabnešiais patarnavo K. Kalvelis, K. Sabaliauskas, P. Kauneckis, A. Šemeklis, A. Birkulčius ir M. Bironas.

Tebūna jam lengva išlėsti šios šalies šaltoje žemėje!

BEDARBIS NUSIZUDE

Kovo 5-tą Armond J. Boser, 51 m., bedarbis, įpuolęs desperacijon atėmė sau gyvybę carbon monokside gasu, trokiuko inžinui einant. Iš amato buvo plumber. Paliko nu-lūdime moterį, dukterį ir sūnų.

Gaila, kad žmogus pasiduo-dė proto silpnumui. Vieton ieškoti išeities iš nedarbo ir skurdas gyvenimo, netekęs lygsvaros, nusižudo. Kodėl? Kas privedė prie sauzūdystės? Randasi tokių, kurie bedarbius apšaukia tinginiais, valkatomis. Mielas skaitytojaui, mūsų turtingiausioje šalyje pasaulyje (pagal AFL ir CIO unių skaitlines) mes šandien turime bedarbių apie 5,000,000. Ar visi tie bedarbiai gali būti tinginiai, valkatomis? Suprantama, kad ne.

Dar dirbančiųjų eilėse irgi randasi tokių žmonių, kurie su pasididžiavimu kalba, kaip "gera gyventi". Tiesa, saujelei dirbančiųjų yra labai gerai gyventi. Tūli iš tų toliau nieko nemato arba nenori matyti. Broli ir sese — tie pasididžiavimai tik laikinai. Mes ne vienas nežinome, kas mūsų laukia už dirbtuvių durų.

HARRY MANSER

Vasario 21 čia pasimirė teisėjas Harry Manser, 80 metų, gimęs Hever, Kent County, Anglijoje, 1874 m. bal. 20 d. J. V. atvyko 1887, būdamas 13 metų. Per 57 m. buvo teisės praktikuojantis advokatas Auburne. Per savo draugą, tuomet buvusį gubernatorių Lewis J. Brann buvo paskirtas į State Supreme Court teisėju.

Manserio vardas negarbingai pagarsėjo nuo 1937 m., kada iškilo avalynių išdirbėjų visuotinas streikas. Auburne ir Lewistone streikavo 6,500 darbininkų. Tada teisėjas Manseris puikiai pasidarbavo kompanijoms, veikiant prieš streikuojančius darbininkus.

Manseris išleido laikiną drausmę (vadinamą injunction), kad streikas esąs nelegališkas ir kad CIO Unio- ked Shoe Workers esanti ne-teisėtą agentūra, su kuria į bent kokias derybas esą negalima eiti. Dėka jo pasidarbavimui kompanijų naudai buvo įkalinti nuteisti septyni unių vadai, kaip riaušininkai.

Nuteisimas CIO vadų streiki- kierių masėse sukėlė didelę neapykantą prieš teisėją Man-serį. Streikuojantieji darbinin- kai per teismus išreikalavo pa-naikinti baumes unių va-dams, sakydami, kad taiklas-tinga provokacija ir paniekini-mas civilių teisų ir žodžio laisvės. Septyni vadai tapo palikuosutai, O Manserui liko si laikinai atimtos teisės teis- sės.

Dėka panašių Manse-rių 1937 metų streikas ne-buvo laimėtas, nes darbo žmo- nės tuo laikų negana buvo organizuoti.

DIEVAI IR ŽMONĖS

Tai puiki knyga, išleista Antano Metelionio. Lengvai skaitysi. Patartina visiems ją įsigyti. O labiausiai verta ją perskaityti tiems, kurie ant laipto svyruoja.

Kores.

Išteisino buvusius įtartus jaunuolius

Bronx teisėjas išteisino 3 jaunuolius, kurie buvo išaiškyti 9 dienas kalėjime kaip įtar-ti žmogžudystėje, kuri įvyk-dyta apiplėšime.

Jaunuoliai buvo net "prisi-pažinę". Tačiau apiplėštojo žmo-na liudijo, kad jie ne tie, kurie apiplėšė. Jų prisipažini-mas netiko faktams. Prisipa- žinimas buvęs gautas vieną be pertraukos tardant 17 valan-dų.

Ar jau rengiate ką Laisvės paramai?

LIETUVIŲ KULTŪRINIO CENTRO REIKALAI

Kaip pagerbsime mirusius garbės narius?

Jau buvo rašyta, kad mi-rusių garbės narių paveikslai bus išdėti garbės lentoje ant sienos—Liberty Au-ditorijoje. Tie paveikslai visuomet ten ir pasiliks. Kiekvienas šios įstaigos lan-kytojas galės tuos paveikslus matyti ir mirusius garbės narius prisiminti.

Išsiuntinėti laiškučiai mi-rusiųjų garbės narių arti-miesiems. Prašoma tuojau prisųsti mirusiųjų paveikslus, taipgi sykiu pranešti, kuriais metais jis gimė ir kuriais metais mirė, nes tos datos bus atžymėtos po pa-veikslais.

Kaip greit gausime pa-veikslus, taip greit jie bus sutvarkyti ir garbės vieton padėti.

Manome kada nors pava-sarį, gal apie Dekoracijų Dieną, surengti garbės na-rių pagerbimui iškilnę, ku-rijoje apie jų gyvenimą ir darbus bus paaiškinta ir taipgi dainomis bus jie pa-gerbti.

Dabar mums tik reikia talkos. Tie, kurie gavote

pakvietimus prisųsti pa-veikslus, nieko nelaukę tai padarykite, kaip laiškuose nurodyta. Taipgi yra ne-mažai Lietuvių Kultūrinio Centro rėmėjų, kurie galėtų įrašyti į garbės narius sa-vo mirusius tėvus ar kitus artimus gimines. Tai dabar gera proga. Už šimtinę jų mirusių mylimas bus gra-žiai pagerbtas: jo paveikslas visada bus Lietuvių Kultūrinio Centro sienoje.

Pereitame Lietuvių Na-mo Bendrovės šėrininkų su-važiavime, 1954 metų lap-kričio 27 d. įvykusiame, bu-vo sumanyta tai padaryti, kas dabar daroma. Visi su-važiavimo dalyviai to pagei-davo, kad mirusieji taip bū-tų pagerbti. Tai dabar Lie-tuvių Namų Bendrovės di-rektoriai pasiryžo tą suma-nymą įvykinti gyveniman.

Manome, kad šėrininkai ko-operuos, padės tą sumany-mą tinkamai įvykinti.

Šios įstaigos reikalais rei-čia rašyti sekamai: Liber-ty Auditorium, 110-06 At-lantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

LNB Valdyba

Iš krikščionių demokratų viešpatavimo Lietuvoje

1925 metais demonstracija Kaune

Lietuvos darbo žmonių revoliucinės išsivadavimo kovos istorijoje—daug šlo-vingų puslapių. Ši kova vis stiprėjo, sukrėsdavo buržu-azinė santvarka, išsildedama galingais streikais, demon-stracijomis.

Nuo pat pirmųjų buržu-azijos viešpatavimo metų Lietuvoje darbo žmonių pa-dėtis buvo nepaprastai sun-ki. Krašte gauti nedarbas, kuris didino darbo žmo- nių skurdą. Ne geresnė pa-dėtis buvo ir kaime, kur dvarininkai ir buožės žiau-riai išnaudojo darbo valstie- tičius. Žemės reformos me-tu gauta žemė buvo atima-ma iš valstiečių ir gražina-ma dvarininkams ir buo- žėms. Šalyje augo nepasi- tenkinimas buržuazine san- tvarka.

Dar 1919 metų rudenį įvy- ko visuotinis streikas Kaune. 1920 m. vasario 22-23 dd. A. Panemunėje sukilo kareiviai. 1921 metų Kauno geležinkelinių, spaus-tuvinių, kepėjų ir kitų pramonės šakų streikai, 1924 metų Gegužės Pirmo-sios demonstracija Kaune ir kiti revoliuciniai išstojimai respublikos miestuose paro-dė darbo žmonių nepalau- žiamą valią ir ryžtingą re- volucinę kovą už savo išsi- vadavimą.

Kasmet augo bedarbių skaičius Lietuvoje. 1924-ais metais bedarbių skaičius pasiekė miestuose 20-25 procentus visų darbinin- kų. Žymiai padidėjo be-darbių skaičius Kaune. Įbauginta darbo žmonių re- volucinių nuotaikų, buržu- azinė valdžia 1924 metų ru- denį laikinai įdarbino prie viešųjų darbų dalį miesto bedarbių. Atlyginimas bu- vo labai nedidelis, bet ir jis dažnai buvo mažinamas.

1925 metų sausio 19 die- ną Kauno miesto bedarbiai ir viešųjų darbų darbinin- kai, sužinoję apie naują už- darbo sumažinimą ir dar- bininkų atleidimą, susirinko Rotušės aikštėje išreikšti

savo protestą prieš begali- nį išnaudojimą, reikalauti gresiančio bado akivaizdoje aprūpinti darbu ir duona. Maždaug apie 11 valandą Rotušės aikštėje, pradėjo rinktis gatvių taisyms dir- bantieji darbininkai nuo gatvių: Kaukės, Vytauto prospektu, Kanto ir kitų, o taip pat ir bedarbiai. Susi- rinkusieji turėjo su savim kastuvus ir atvykę prie miesto valdybos durų pa- siuntė delegatus pas miesto burmistrą tartis dėl padidi- nimo užmokesčio už darbą. Tačiau krikščionių demo- kratų valdžia atsisakė pa- tenkinti darbininkų kelia- mus reikalavimus ir išsaukė didelius viešosios ir raito- sios policijos būrius, kurie kruvinai susidorojo su be- ginkliais darbininkais.

Štai kaip rašė apie sau- sio 19 d. bedarbių demon- straciją LKP Kauno miesto komitetas savo atsišauki- me "Duonos prašė, gavo kulky": "Jie (krikdėmų po- licininkai) kaip pikti žvėrys puolė beginklę minią, pra- dėjo šaudyti, trypti arklių kojomis, kapoti nagaikomis. 2 darbininkai sunkiai su- žeisti budelių kulkomis, 3 sumundžioti arklių kojomis, 4 areštuoti, daugelis pri- muštų. Padūkusi krikščio- nių policija įsiveržė su ar- kliais į bažnyčią ir ten mu- šė pasislėpusius bedarbius. Prisimena bauriausi krau- gerio caro laikai. 1905 m. sausio 9 d. darbininkai ėjo pas carą prašyti laisvės ir duonos. Caras atsakė kul- ky lietumi, ir Peterburgo gatvės applūdo darbininkų krauju. Tas pats atsitiko sausio 19 d. Kauno Rotušės aikštėje."

Sausio 19 d. bedarbių de- monstracijos sušaudymas sukėlė didžiulį pasipiktini- mą Lietuvoje. Savo pareiš- kime apie sausio 19 d. be- darbių demonstracijos su- našdymą vienas iš policijos valdininkų buvo priverstas pripažinti, kad "darbininkų sušaudymas sukelią labai neramų laiką visoje Lietu- voje," ir visa Lietuva tik

ATMINCIAI MYLIMO VYRO IR TĖVO

PRANO PANZER

mirusio kovo 26 d., 1951 m.

Bėga metai kaip vandens upės, dingsta laiko sukury, iš mūsų tave kapas išlūpęs, paliko kancią mūsų širdy.

Pranuti mano mylėtas, tyliai verkia mano širdis, ilgesis kaip plienas kietas slėgia krūtinę — kas bemaldys?

Tankiai praeinu keliu, raudonų rožių puokštę nešina, prie kapo suklupus ant kelių, kartoju: išlėkisi, širdis mylima.

Ir svira galva ant krūtinės, einant likimo keliu; mintys liūdnos, begalinės — O! kaip sunku...

Elizabeth Panzer ir sūnus

Alexander

Cleveland, Ohio

Pasulė pakaitą valstijos taksų

New Yorko Valstijos Sei- melis priėmė ir pasiuntė gu- bernatoriui Harrimanui tris bi- lius, kuriuose yra pasiūlytos pakaitos taksavime.

Pirmasis bilius leistų iš- skaityti kaip netaksuojamus 3 procentus viso uždarbio medi- kalams iškaščiams. Paliestų uždarbį iki \$2,500 metams. Senasis įstatas leidžia išska- iyti 5 procentus, bet ne dau- giau, kaip nuo \$1,000 metinio uždarbio.

Antrasis — leidžia nere- giams padvigubinti netaksuo- jamą sumą uždarbio.

Trečiasis — leidžia dirban- tioms motinoms išskaityti ne- taksuojamais \$600 iš metinio uždarbio, kaip kūdikio prie- žiūros iškaštį.

Šiuos žodžius rašant dar ne- buvo žinoma, ar gubernatorių juos pasirašys. Gubernatorių buvo reikalavęs daugelio kitų taksavimo pagerinimų. Tuo reikalu buvo išpėjęs Seimelis, kad jis taksavimo bilius pasi- rašys tik tada, kai visi bus nutarti, o ne išrankiojant po vieną punktą, kuris kam pa- tinka.

Ar Tamsta jau gavai Lais- vės naują skaitytoją? Jei ne, tai pasirūpink gauti.

Politikierių žadins, tik sapne radinsys

New Yorko valstijos repub- likonų partijos ir Valstijos Sei- melio daugumos lyderiai buvo pažadėję rendauininkams pa- rašyti naują bilių rendų klau- simu. Rendauininkų atstovai ti- kėjosi pagerinimų. Kai kas ir gerintą, bet daug kas rendau- ninkams pablogintą. Gi Seime-lio sesijai einant prie galo, spėjama, republikonai pasku- bės savo naująjį bilių perva- rtyti Seimelyje, kad rendau- ninkai nespėtų susimobilizuoti.

Vyriausieji naujojo biliaus punktai yra:

Išskontroliuoti rendas 42-se apskrityuose iš 62 esamų valstie- tijoje.

Išmeta iš buvusio įstatymo sekamas rendauininkų upsau- gas:

Teisę atgauti įmokėtų ren- dų perviršį už tai, kad savi- ninkas sumažino patarnavimą; Teisę traukti savininką teis- man už nelegalių rendų ėmi- mą bėgiu 2 metų. Taipgi pa- naikina uždraudimą evikuoti tuos, kurie jau išgyveno 30 dienų įrengtame kambaryje.

Laisvės metinis piknikas, Didžiojo New Yorko Apylin- kėje, bus Liepos-July 3, 1955. National Hall & Park, 65-13 28th Ave., Woodside, N. Y.

'PRAŠVILPTA LAIMĖ'

Si nauja labai įdomi komedija bus suvaidinta žymių artistų sekamosiose vietose:

Šeštadienį, Kovo-March 26 d.

Liet. Taut. Namų Salėje
Vine St. ir Kampas N. Main St.
Montello, Mass., Pradžia 7:30 P. M.

Sekmadienį, Kovo-March 27 d.

L. B. Svetainėje, 243 N. Front St.
New Haven, Conn., Pradžia 2:30 P. M.

Kiekvienas meną branginantis žmogus privalo ją pa- matyti ir pasigerėti. Turėsite daug gardaus juoko ir rimtų pamokinių.

ir kalba apie revoliuci- ją, kuri sukelta Kaune, o "...policijos elgesiu la- bai pasipiktinę piliečiai, ypač represijomis, ir kad mūsų nagaikomis buvo daromi jėzuitų bažnyčios prieangyje."

D. Šidlauskas, M. Kresina

Antanas Metelionis padarė pavydingą žygį, išleisdamas savo raštų knygą. Yra ir dau- giau žmonių, bendradarbiau- sių spaudai rimtais raštais, ir turinčių pinigų. Kodėl nepasi- rūpinti išleidimu savo raštų? Laisvės spaustuvė jums tinka- mai patarnauti.

GUY de MAUPASANT

Tėvas Amablis

Vertė Ed. Viskonta

(Tąsa)

Tai buvo viena tų drungnų dienų, viena tų palaimingų dienų, kada gyvenimas plazda, virpa, žydi visame žemės paviršiuje.

Tėvas Amablis slinko siauru takeliu per laukus. Jis žiūrėjo į plaukiančius rugius ir žaliuojančias avizas, mąstydamas apie savo vaiką, savo nelaimingą vaiką, gulintį dabar po žeme. Jis ėjo nuvargusių žingsniu, vilkdamas koją ir šlubčiuodamas. Senis buvo vienui vienas po mėlynų dangum, tarp vešinių pasėlių, lygumojė, vienui vienas su vieversėliais, kuriuos matė plevenant virš galvos, bet negirdėjo jų skaidraus čirenimo, ir jis bėdėdamas net pravirko.

Paskui jis atsisisėdo prie balos ir nepajudėjo ligi vakaro, žiūrėdamas į mažus paukščius, ateidinėjančius gerti; pradėjus temti, jis parėjo namo, pavakarieniavo, neprabilęs nė žodžio, ir užsilipo ant aukšto.

Ir jo gyvenimas grįžo į senąją vagą. Niekas nepasikeitė, tik jo sūnus Cezaris miegojo kapinyne.

Kas beliko jam, seniui, daryti? Jis nebepajėgė dirbti, dabar jam beliko tik valgyti sriubą, marčios pagamintą. Ir jis ją valgė tylomis, rytais ir vakarais, ismėigęs pilną pagiežos žvilgsnį į vaikučių, bevalgantių taipogi, priešais jį, kitoj pusėj stalo. Po to jis ieseidavo iš namų, klajodavo po apylinkes, nelyginant koks vaikata, tarytum bijodamas, kad jo nepamatytų; ir pagaliau, užstojus sutemoms, grįždavo į pirkia.

Bet dideli rūpesčiai ėmė knietėti Cezario galvoje. Reikėjo žmogaus, kurs prižiūrėtų laukus ir juos dirbtų. Kas nors visuomet turėjo būti ten, dirvose, ir ne kaip paprastas samdiny, bet kaip tikras žemdirbys, šeimininkas, kurs žinotų savo amatą ir rūpintųsi ūkiu. Viena moteris negalėjo prižiūrėti pasėlių, nusimanyti apie grūdų kainas, tvarkyti gyvulių pardavimą ir pirkimą. Tada jos prote išliko mintis, paprasta, praktiška mintis, kuri jai per naktų naktis nedavė ramybės. Ji negalėjo vėl ištekti be metų laiko, o tuo tarpu visoki reikalai grūti užgrūvo, ir negalima buvo gaišti nė valandėlės.

Vienintelis žmogus, kurį galėjo ištraukti iš bėdos — tai Viktoras Lekokas, jos vaiko tėvas. Jis buvo nagingas vyras ir nusimanė apie žemę; jei truputėlis pinigų kišenėj, iš jo būtų puikus ūkininkas. Ji tai žinojo, nes matė, kaip jis dirbo pas jos tėvus.

Ir štai vieną rytą, pastebėjusi jį važiuojant keliu su mėslo vežėčiomis, priėjo prie jo. Ją pamatęs, anas sustabdė arklius, o jinai jam tarė, lyg būtų tik vakar su juo kalbėjusi:

— Labadien, Viktorai! Kaip sekasi?

Jis atsakė:

— Gerai. O kaip jums?

— O, būtų neblogai, tik aš viena namuos ir turiu daug vargo su ūkiu.

Ir juodu ilgai dar šnekučiavosi, atsiėmė į sunkiųjų vežėčių ratą. Vyras išleisdamas pasikasydavo kaktą po kepurę ir pagalvodavo, o ji, išraudusi, kalbėjo su užsidegimu, dėstė savo sumetimus, savo ateities planus; pagaliau jis sumurmėjo:

— Taip, tas galima.

Ji ištiesė ranką, lyg kaimietis, kuris dėl kažko susiderėjo, ir paklausė:

— Tai sutarta?

Jis paspaudė šią ištęstą ranką.

— Sutarta.

— Vadinasi, sekmadienį.

— Gerai, sekmadienį.

— Na, tai sudie, Viktorai.

— Sudie, ponai Ulbrek.

III

Tą sekmadienį buvo apylinkės šventė, metinė parapijos patrono šventė, kurią Normandijoj vadina "asamblėja".

Jau prieš savaitę matai riedant kelias mugininkų vežimus, pilkų ar bėrų kuinių lėtai traukiamus, kur gyvena su savo šeimomis visi tie klajūnai jomarkininkai, loterininkai, šaudymų ir įvairių žaislų rengėjai, visokių pokštų rodytojai, kuriuos kaimiečiai vadina "štukoriais".

Nesvarios dviratės nudribusiom užuo-

laidom, lydimos liūdno šuns, slampinąčio tarpuraty panarinta galva, sustoję viena už kitos merijos aikštėje. Paskui ties kiekvienu tokiu keliaujančiu būstu išsiskleisdavo palapinė, ir šioje palapinėje pro audeklo skylės blizgėjo visoki daiktėliai, kurie kėlė vaikėzams baisiausią pavydą ir smalsumą.

Nuo pat šventės ryto visos būdelės buvo atviros, tvaksėdamos išdėliotais stiklo ir porceliano dirbiniais; ir kaimiečiai, eidami mišiu, jau žvalgėsi nalia ir patenkinta akim į šias kuklias krautuvėles, nors jas matydavo kas metai.

Tuojuo po dvyliktos aikštėje ėmė knibždėti žmonės. Iš visų gretimų kaimų važiuojo ūkininkai, kratydami savo pačias ir vaikus dviratėse vežėčiose, kurios žvangėjo geležim ir lingavo, kaip svarstyklės. Arkliai išsikinkydavo pas bičiulius; ir fermų kiemai buvo pilni keisčiausių pilkų, aukštų, liesų, riestų važmenų, panašių į ilgakojus marių gelmių gyvūnus.

Ir kiekviena šeimyna — mažieji priešaky, suaugusieji užpakaly — ėjo į asamblėją ramiu žingsniu, šypsančiu veidu ir laisvom rankom, stambiom, raudonom, kaulėtom, įpratusiom į darbą rankom, kurios, dykos, lyg ir jautėsi blogai.

Pokštininkas pūtė klarnetą; medinės karusėlės katarinka bėrė į orą savo verkšlenančią ir šokinėjančią muziką; loterijos ratas čerskė, ir plėšiama gelumbė; karabino šūviai poškojo kas sekunde. Ir žmonės iš lėto, tingiai slinko ties būdelėmis, nelyginant išbėgusi tėsia, protarpiais stabtelėdami, tarytum kaimenė, nerangiai judėdami, kaip tie nepaslinkus galvijai, staiga ištrūkę į laisvę.

Merginos, susikibusios už rankų, eilėmis po šešias ar aštuonias, dainavo cypiančiais balsais; vaikūnai sekė įkandini, juokaudami, pakreipę kepurę ant šono ir apsisvilę standžiom nuo krakmo blizgėm, išsiptusiom, kaip mėlynos pūslės.

Iš visos apylinkės ten susirinko: šeimininkai, bernai ir tarnaitės.

Netgi tėvas Amablis, apsitaisęs senoviniu žalsvu švarku, panoro pamatyti asamblėją: jis niekuomet jos nepraleisdavo.

Jis žvalgėsi į loteriją, stabtelėdavo ties šaudykla pasižiūrėti, kaip šaudė, bet ypač susidomėjo vienu labai paprastu žaidimu, kur reikėdavo mėtyti didelį medinį rutulį ir nupaišyto lentoje žmogelio pražiotą burną.

Staiga kažkas jam plostelėjo per petį. Tai buvo dėdė Malivuaras.

— O, tėvukas! — sušuko jis, — kviečiu jus išgerti stikliuką.

Ir jie atsisisėdo prie stalo vienoj smuklėj, įrengtoj atvirame ore. Juodu išgėrė vieną taurelę konjako, antrą, paskui trečią; ir tėvukas Amablis vėl ėmė klaidžioti po asamblėją. Jo mintys kiek susidūrmstė, jis kažkodėl šypsojosi, šypsojosi ties loterija, ties mediniais arkliais ir ypač ties "kautynių" žaismu. Jis stoviniavo ten ilgai, žavėdamasis, kai koks nors mėgėjas numušdavo žandarą ar kleboną, šiuos du autoritetus, kuriems jis jautė instinktyvią baimę. Paskui jis vėl sugrįžo į smuklę ir atsisisėdė išgėrė stiklą sidro atsigaivinti. Buvo jau vėlu, temo. Vienas iš jo kaimynų jį perspėjo:

— Jūs pražiopsosit vakarienę, tėvai. (Bus daugiau)

LMS

Pavasario Festivalis

Rengia LMS Antros ir trečios apsk. komitetai po centro globa

GEGUŽES 14-15

Lietuvių Kultūriniam Centre
110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

New Haven, Conn.

LLD 32 kuopa turėjo surengusi pietus kovo 20 d. Nors valgytojų buvo mažai, bet naudos iš pietų likęs keli doleriai. Kuopos vardu tariame ačiū gausdiniams: Evai Rudmonienėi, Amilei Millerienei ir M. Bekšienei, taipgi kitiems darbininkams.

Mirė mūsų geros draugės Helenos Kalvaitienės sūnnus Juozas Kalvaitis, vos sulaukęs 36 metų. Buvo praėjusio karo veteranas. Labai gaila matant tokį jaunutį žmogų atiduotą šaltai žemei. Laidotuvės atlikta su kareivių patarnavimu.

LDS 5 apskrities konferencija įvyks balandžio mėnesį. Manoma padaryti gerų darbų atžymėjimui organizacijos gyvavimo 25 metų sukakties ir apvaščiui to gražaus atlikto darbo.

J. Petkus laukia balandžio mėnesio, kada prasidės Laisvės vėjus. Sako, jeigu šiais metais ir nesumušiu Connecticut valstijos vėlininkų, tai bent padarysiu jiems didelę baimę. "Good boy, John!" Mes tau padėsime. J. S. K.

HIGGANUM, CONN.

JAUNAM VYRUI SUPILTAS KAPAS

Kovo 15 d. gražiai palaidotas Juozas Kalvaitis (Kalvaitis). Juozas buvo tik pačiame gražiausiame savo gyvenimo žydėjime, vos sulaukęs 35 metų amžiaus. Keletą dienų pasirgęs, atgulė šalia savo tėvo, kuris apie dešimtį mėnesių, kai yra miręs.

Juozas buvo draugiško būdo vyras, buvęs karinėse įgose, ragavęs praeito pasaulinio karo vargą. Sugrįžęs, apsigyveno pas tėvus ir užsiėmė naudingų darbų — mašinistu. Nekartą nervingumas jį kamudavo, bet dėl to jis pats neisikydavo, kad kas jam yra negero.

Paliko motiną, seserį, švogerį ir kitus gimines. Jo motinai jau antras didžiausias smūgis jos gyvenime. Neseniai neteko savo gyvenimo draugo, dabar ir sūnaus. Vyrui mirus jį atsidėjo ant sūnaus, kad jai prigelbės jos namuose, su sūnumi bus ramiau, negu vienai gyventi. Pagaliau bėgantis laikas parodė visai ką kitą. Dabar ji viena liūdi. Dar laimė, kad žentas su dukteria žada neapleisti jos.

Visur matome Aleną Kalvaitienę pramogose, nes jos jau toks nusistatymas paremė draugijinius pobuvius. Tik, deja, jai nėra lengva juos pasiekti, o dabar bus dar blogiau.

Alena Kalvaitienė dėkoja visiems, kurie lankėsi į josios sūnaus šermentis, palydovams už nulydėjimą į amžinasties vietą, kapus, už gėles, už jos suraminimą ir tiems, kurie gražiai prigelbėjo priimti palydovus josios namuose. Be visų draugų ir prietelių pagalbos ji viena šiame didžiame smūgyje nebūtų galėjusi viską sutvarkyti, kaip pridėra.

Lai Juozui būna ramu išėtis šaltoje žemėje!

Atjautėjas

Philadelphia, Pa.

LLD 10-tos kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo (March) 27 d., 3 val. Vietos: 1150 N. 4th St. Vieni nariai esate prašomi atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Reikia darbininkų koncertui balandžio 23 d. Kurie galėtumėte kame nors pagelbėti, komisija bus jums dėkinga. Kurie dar nepasimokėję duoklių už šiuos metus, prašomi ateiti pasimokėti.

Valdyba.

Prezidentinės spaudos konferencijos

Beveik kiekviename trečiadienį apie 10:30 val. ryto, kada randasi Washington, prezidentas vyksta į senąjį Valtybės Departamento pastatą, skersai gatvės nuo Baltųjų Namų, ir ten Indian Treaty Kambaryje, priima apie 200 spaudos atstovų iš kiekvienos JAV-ų dalies ir pradeda atsakinėti į jų paduotus klausimus. Ši ceremonija, pavadinta prezidentine spaudos konferencija, yra amerikoniška institucija.

Prezidentas Theodore Roosevelt buvo pirmas priimti spaudos atstovus reguliariai ir atsakinėti į jų paduotus klausimus. Jis priėmė mažą grupę korespondentų Baltuosiuose Rūmuose. Ir nuo to laiko sekantieji prezidentai sekė jo pavyzdį. Prezidentas Wilsonas retkarčiais laikė spaudos konferencijas, ypatingai po paskelbimo karo su Vokietija 1917 m. Prezidentas Coolidge reikalavo, kad klausimai būtų iš anksto raštu pateikti, ir prezidentas Hooveris tik kai kada priimdavo spaudos atstovus.

Prezidentas Rooseveltas buvo pirmas vartoti spaudos konferencijas, kaip komunikacijos būdą tarpe jo ir Amerikos žmonių. Per šias spaudos konferencijas jis pakreipdavo visuomenės dėmesį į daug dalykų, kuriais norėjo supažindinti Amerikos žmones. Per jo 12 metų Baltuosiuose Rūmuose jis laikė 998 konferencijas. Prezidentas Trumanas bandė sekti Roosevelto pavyzdį, dažnai priimdamas spaudos atstovus, Prezidentas Eisenhoweris vis dažniau ir dažniau laiko konferencijas.

Paprastai prezidentinės spaudos konferencijos susideda iš dviejų dalių. Pirmą, yra paruoštas Prezidento pranešimas, kuris padengia tuos dalykus, kuriuos prezidentas nori pabrėžti arba kurie buvo paliesti praeitoje konferencijoje. Po to seka klausimai. Klausimai apima visokius dalykus — nuo užsienio politikos ligi vietinės politikos. Gali liesti visas tautinės valdžios ir Amerikos scenos fazes. Kai prezidentas nepasiruošęs atsakyti į kaikuriuos klausimus, jis juos atideda ant vėliau. Dažnai prezidentas atsisako atsakyti į kaikuriuos klausimus, jeigu per anksti tada juos diskutuoti arba jeigu klausimas priešingas viešiesiems interesams. Bet, bendrai, prezidentas atsako į klausimus.

Nors prezidentinės spaudos konferencijos yra kritikuojamos už netinkamai paruoštus pranešimus apie svarbius dalykus, bendrai skaitomos kaip reikalingos.

Šie susirinkimai prezidento su spaudos atstovais netik duoda progos gauti pirm-rankiškos informacijos iš aukščiausio šaltinio, bet būna išbandymas ir paties prezidento. Spaudos konferencijose prezidentas vienas sau stovi; ir kaip jis elgiasi, kokį įspūdį padaro yra begalo svarbus dalykas jo administracijai.

Common Council

Francūzai turės atominės jėgos gaminimo dirbtuvę

Paryžius. — Francūzijos aukštasis komisyonierius atominiams reikalams Francis Perrin sako, kad 1956 metais Francūzijoje veiks atominės jėgos gaminimo dirbtuvė. Jis darbuosis, sakė jis, tik taikos tikslams.

Maskva. — Amerikos žinių agentūra UP buvo paskelbusi, kad Sovietų Sąjunga sutiko su Jaltos dokumentų paskelbimu. Sovietų valdžia dabar oficialiai pareiškė, kad Amerika jos neatsiklausė.

Senhoweris vis dažniau ir dažniau laiko konferencijas.

Prezidentas Rooseveltas buvo pirmas vartoti spaudos konferencijas, kaip komunikacijos būdą tarpe jo ir Amerikos žmonių. Per šias spaudos konferencijas jis pakreipdavo visuomenės dėmesį į daug dalykų, kuriais norėjo supažindinti Amerikos žmones. Per jo 12 metų Baltuosiuose Rūmuose jis laikė 998 konferencijas. Prezidentas Trumanas bandė sekti Roosevelto pavyzdį, dažnai priimdamas spaudos atstovus, Prezidentas Eisenhoweris vis dažniau ir dažniau laiko konferencijas.

Kuomet numirsiu, mano kūną sudegink, o atliekas išbarstyk aplink skaityklą ir programoms platformą, po grožiniais krūmokšniais parke."

Saukaitis mirė 1953 metų rugpj. 26-tą, sulaukęs 64 metų. Jo pelenai stovėjo pas graborių iki Mrs. Saukaitis, pagaliau, gavo reikiamą leidimą pelenus išbarstyti parke kovo 21-mos savaitę.

Jisai buvo laisvų pažiūrų. Nors jinai yra tikinti, bet vyro valią išpildė. Už tai verta pagarbos. Šiandien daugelis tikrų vaikų po tėvų mirties nepildo jų valios, paneigia jų troškimą pasilaidoti laisvai.

M.

Montello, Mass.

Liūsybės Choras rengia pavasarinį koncertą 16, bus Liet. Tautiško Namų žemutinėje salėje. Koncertas bus turiningas dainomis — muzika. Choras susimokys keletą naujų dainų vadovybėje Alb. Potisau. Taipgi apsiėmė dalyvauti latvių choras iš Roxbury, Mass., ir Laisvės Choras iš Hartford, Conn. Dalyvaus vietiniai talentai: Rožė Stripinis, William Yuodelkis ir Albinas Potisau, Aldona Wallen ir J. Smith.

Geo. Simaitis.

Bostonas ir Apylinkės

Naujosios Anglijos Moterų Atlydai! Vasario 25 d. įvyko Moterų Apšvietos Klubo skaitlingas susirinkimas su arbatėle ir užkandžiais. Klubą prisiradė dvi naujos narės: G. Grakauskienė ir E. Steponauskienė. Apart kitų darbų paskyrė dieną sąryšio suvažiavimui balandžio 24. Suvažiavimas bus Liet. Taut. Namų Svetainėje, Montello. Prasidės 11 val. ryto.

Visų kolonijų prašome rinkti delegatus į suvažiavimą ir atvežkite gerų sumanymų ir pasveikinimų. Kviečiame skaitlingai dalyvauti. Sąryšio Valdyba

lykus, bendrai skaitomos kaip reikalingos.

Šie susirinkimai prezidento su spaudos atstovais netik duoda progos gauti pirm-rankiškos informacijos iš aukščiausio šaltinio, bet būna išbandymas ir paties prezidento. Spaudos konferencijose prezidentas vienas sau stovi; ir kaip jis elgiasi, kokį įspūdį padaro yra begalo svarbus dalykas jo administracijai.

Common Council

Francūzai turės atominės jėgos gaminimo dirbtuvę

Paryžius. — Francūzijos aukštasis komisyonierius atominiams reikalams Francis Perrin sako, kad 1956 metais Francūzijoje veiks atominės jėgos gaminimo dirbtuvė. Jis darbuosis, sakė jis, tik taikos tikslams.

Maskva. — Amerikos žinių agentūra UP buvo paskelbusi, kad Sovietų Sąjunga sutiko su Jaltos dokumentų paskelbimu. Sovietų valdžia dabar oficialiai pareiškė, kad Amerika jos neatsiklausė.

Senhoweris vis dažniau ir dažniau laiko konferencijas.

Prezidentas Rooseveltas buvo pirmas vartoti spaudos konferencijas, kaip komunikacijos būdą tarpe jo ir Amerikos žmonių. Per šias spaudos konferencijas jis pakreipdavo visuomenės dėmesį į daug dalykų, kuriais norėjo supažindinti Amerikos žmones. Per jo 12 metų Baltuosiuose Rūmuose jis laikė 998 konferencijas. Prezidentas Trumanas bandė sekti Roosevelto pavyzdį, dažnai priimdamas spaudos atstovus, Prezidentas Eisenhoweris vis dažniau ir dažniau laiko konferencijas.

Kuomet numirsiu, mano kūną sudegink, o atliekas išbarstyk aplink skaityklą ir programoms platformą, po grožiniais krūmokšniais parke."

Saukaitis mirė 1953 metų rugpj. 26-tą, sulaukęs 64 metų. Jo pelenai stovėjo pas graborių iki Mrs. Saukaitis, pagaliau, gavo reikiamą leidimą pelenus išbarstyti parke kovo 21-mos savaitę.

Jisai buvo laisvų pažiūrų. Nors jinai yra tikinti, bet vyro valią išpildė. Už tai verta pagarbos. Šiandien daugelis tikrų vaikų po tėvų mirties nepildo jų valios, paneigia jų troškimą pasilaidoti laisvai.

M.

Bostonas ir Apylinkės

Naujosios Anglijos Moterų Atlydai! Vasario 25 d. įvyko Moterų Apšvietos Klubo skaitlingas susirinkimas su arbatėle ir užkandžiais. Klubą prisiradė dvi naujos narės: G. Grakauskienė ir E. Steponauskienė. Apart kitų darbų paskyrė dieną sąryšio suvažiavimui balandžio 24. Suvažiavimas bus Liet. Taut. Namų Svetainėje, Montello. Prasidės 11 val. ryto.

Visų kolonijų prašome rinkti delegatus į suvažiavimą ir atvežkite gerų sumanymų ir pasveikinimų. Kviečiame skaitlingai dalyvauti. Sąryšio Valdyba

5 pusl.—Laisvė (Liberty)—Šeštad., kovo (March) / 26, 1955

WORCESTER, MASS.

KOVO 27 MARCH

Pranešimas Worcesterio ir Apylinkės Visuomenė—Dainos Meno Mylėtojams Apie Įvykstantį Aido Choro Koncertą.

Gerbiame! Nors ir švelni, lengvutė buvo besibaigianti žiema, vistiek visi esame smagiai nusiteikę matydami ją besibaigiančią. Dėgu yra matyti grįžtantį gražų pavasarį, kuris atneša tiek daug grožio

Šiomet, kaip ir praeityje, Aido Choras rengia savo pavasarinį koncertą. Įvyks sekmadienį, kovo-March 27 d., 2-ą valandą popiet, Lietuvių svetainėje, 29 Endicott St.

Visas Choras, jo solistai, grupės ir jo mokytojas Jonas Dirvelis rūpestingai rengiasi šauniam atsierekomendavimui įvykstančiame koncerte. Muzikas Dirvelis sumokino daug naujų dainų, kuriom aidiečiai palinksminis dainos meno mylėtojus ir visus pasveikins grįžtančių pavasariu.

Kviečiame visus dalyvauti šiame Aido Choro koncerte. Programoje, apart worcesteriečių, dar dalyvaus ir mylimoji solistė Aldona Wallen iš Montello ir bus daugiau svečių talentų.

Rengėjai

Andriaus Skripkos komedija

"Prašvilpta Laimė"

Bus suvaidinta sekamomis dienomis ir sekamuose miestuose

WORCESTER, MASS.

Balandžio-April 24, 3 P. M.

Lietuvių salėje, 29 Endicott St.

Wilkes-Barre, Pa.

Gegužės-May 1, 4:30 P. M.

Tautiškos Bažnyčios Salėje, 206 Parrish St.

"Prašvilptoj Laimėje" vaidina rinktiniai aktoriai: Elena Brazauskienė, Jonas Rušinskas, Adelė Rainienė, Jonas Lazauskas, Vera Bunkienė ir Mikas Čiaplikas. Minėtų miestų ir apylinkių lietuviai raginami dalyvauti spektaklyje.

5 pusl.—Laisvė (Liberty)—Šeštad., kovo (March) / 26, 1955

New Yorko ir Apiešlinkės Žinios

L. I. atrado nužudytą jauną moterį

Netoli nuo Mozichės, L. I. atrasta apie 30 ar daugiau metų moteris. Spėjama, kad ji buvo tenai išprievartauta. Kunas ten išguldė apie mėnesį ar ilgiau. Kol kas tebėra neaprašyta. Gal būvusi atvykusi, ar jau užmušta atgabendė iš kur nors toliau. Vietiniuose policijos rekorduose nėra tolios užrašytos dingusia.

Keating turės eiti į kalėjimą

Užsispyrusieji priversti Keating pasakyti, kur jis gavo žinias apie perinėjimus telefonu, bus laimėtojai. Teisėjas Jonah J. Goldstein jį nuteisė 5 dienas kalėti. Sako, kad nepateikimas pilnutingų žinių grand džiūrai yra panašumų teismo.

Kalba, kad planuojama jį išnaujo teisti, jeigu jis ir po 5 dienų vis nepasakys joks.

Važiutė ir finansai, — jo didieji rūpesčiai

Majoras Wagneris savo raporte Miesto Tarybai pareiškė, kad jis nesijaudina patenkintas važiuotės, namų ir finansų padėtimi.

Trafikas, sako jis, yra šiek tiek pagerintas. Namų padėtis turi būti daug gerinama. Iškraustymu gyventojų iš miesto dėl nebuvimo namų miesto gerovė ne didėja, bet mažėja. O finansų klausimu miestas turėtų gauti po daugiau iš valstijos ir iš federalės valdžios.

Pamišėlis apraižė penkis asmenis

Paleistas iš kalėjimo kriminalikai pamišėlis Alejandro Cabrera, 34 metų, pasisveistė po žmones su 8 colų peiliu. Viena jauna moteris pavojingai sužeista. Kiti keturi, tarpe jų vienas policistas, sužeisti nepavojingai.

Cabrera krautuvelėje nupiršė \$5, kaip ir paskolos. Prekybininkas pinigų nedavė, pasisakė neturintis. Jie ten susikišo, Cabrera bėgo. Prekybininkas vijosi, šaukdamas jį sulaikyti. Gi bėgantysis emėigė peiliu kiekvieną, kuris jam pasimašė po kojų, klinde bėgti.

Tyrimas parodė, jog Cabrera prieš šešetą metų nušėdė su moterimi į subadę žmogų. Tačiau jis buvo nuteistas tik 2 ir pusę metų kalėti, o už 21 mėnesio paleistas riamoti po sveltą.

Sako, kad liudijo prokuroro spaudžiamą

Jelkės byloje buvo pašaukta liudyti Virginia Dee, viena buvusių liudytojų pirmajame teisme. Ji pareiškė, kad ji anuomet sutiko „kooperuoti“ su prokuroru tikslai po to, kai prokuroro asistentas leido jai suprasti, jog „jie gali nuo manęs atimti mano kūdikį.“

Virginia verkė, kai ją tardė apie tą areštą, įvykusį 1952 metais, taipgi apie pirmąjį teismą.

Brooklyne areštavo tris jaunuolius kaltinimu, kad jie per daug lermavo, o kai policistas liepė jiems nutilti, jie policistą puolė.

Plėšikas išnešė virš \$2,000 iš Bank of Manhattan skryniaus Ozone Parke.

Liberty Auditorijos koncertas jau rytoj

Kovo 27-tą įvyksiančiame koncerte Liberty Auditorijoje matysime-girdėsime nepaprastai turtingą programą. Ją vykdydys meno mokyklos vedėjas Jack Darrell ir jo Stars of Tomorrow.

Parengimas prasidės 3-čią val. po pietų. Įžanga \$1, taksų 15 centų, viso \$1.15. Nesivėluokite, nes visas prasidės punktualiai.

Smerkia užmoji atimti darbininkų gegužinę

Laikinoji darbininkų gegužinei rengti komiteto viršininkai Charles J. Hendley ir Morris Gainer pasiuntė Wagneriui telegramą. Joje protestuojama prieš miestinio parkų departamento valdininkų užmojų išstumti darbininkų gegužinę iš Union Square.

Telegramoje žymi, jog ta vieta darbininkai naudojo savo šventei minėti per dešimtmečius. Prašė, kad majoras įsikištų ir užtikrintų, jog darbininkai nebus nuskriausti. Darbininkų šventė čia buvo minima per 70 metų.

Kovo 10-tą įteiktoje aplikacijoje laikinasis komitetas prašė aikštės laikotarpiui 1 iki 6 valandos šeštadienio popietį, balandžio 30-tą. Parkų viršininkai aiškina, būk biznieriui prašė tai dienai to parko nuo 9 ryto iki 8 vakaro.

Darbininkai klausia: nuo kada gi bankieriai, departamentinių krautuvių savininkai ir panašūs pradėjo švesti darbininkų gegužinę, kad jiems reikalinga ta diena? Juk tai tikslus pūtimas miglos į akis.

Jack Koslow, vienas iš 4 užmušinėjusių žmones „apvalymui parku nuo valkų“, pasijustas į Dannemora ligoninę, kaip protiniai nesveikas.

„Stiklinis batukas“ yra romantiska pasakaitė

Firma Amerikos filmą, kurioje vaidino Leslie Caron, „Lili“, viename New Yorko teatre buvo rodoma beveik per dvejus metus. Su ta filma jauna francūzaitė Caron pasidarė nepaprastai populiari ir mylima.

Dabar MGM išleido antrą filmą, kurioje ji šoka, romanuoja, verkia ir svajoja, panašiai kaip pirmoje. Ta nauja filmas, „Stiklinis Batukas“ (The Glass Slipper) jau rodyta kritikams ir greitai laiku pasirodys teatruose.

Tai filmas, kuri paremta romantiška pasakaitė apie Cinderelą — jauną pamotės auginamą ir skriaudžiamą mergaitę sutinka karalaitį, kuris ją pamylė, veda ir visas baigiasi puikiai.

Viskas vyksta fiktyvikoje karalijoje, kur kalnai sniegu dengti, girios tankios ir žalios, o upokšniai krikštoliniai. Leslie Caron, ta naivėška apie meilę svajojanti mergaitė, kaip tik tinka tokiose aplinkybėse, kaip tinka ir Michael Wilding, kuris vaidina karaliaičio rolėje.

Filme komiską elementą užpildo Keenan Wynn ir Barry Jones. Muzika švelni, baletas neblogas. Spalvos ryškios, kaip tinka pasakaitėje. Gera filma suaugusiems, — gera ir vaikams.

Albanyje Senatas sutiko pratęsti dienos šviesos taupymo laiką iki spalio mėnesio paskutinio sekmadienio.

Atsisakė meluoti apie Kiniją

Kovo 24-tą komercinėje spaudoje pamačiau stambio-rais raidėmis tokią antraštę: „Islaisvintas jankis sugrįžo mosuodamas raudoną vėliavą.“

Antraštė privertė mane apgailestauti, kad gal vargšas kareivėlis bus susirgęs Kasgi makartizmo gadyneje tai rizikuotų? Tačiau toliau sužinojau, jog viskas, ką Malcolm Bersohn padarė, tai pasakė, kad jis atsisako meluoti prieš liaudišką Kiniją.

Pargabentas iš Azijos lėktuvu, Bersohn pareiškė, kad jis buvo Amerikos militaristų pasiųstas šnipinėti prieš Kiniją. Jis už šnipavimą buvo suimtas ir 1951 m. liepos 25-tą nuteistas 3 ir pusę metų kalėti. Tai atbuves, tapo išstremtas į Hong Kong šiu metų vasario 27-tą ir iš ten parvyko.

Bersohn pareiškė, jog „karo kurstytojai Wall Streeto kapitalistai duotų didelius pinigus,“ jeigu jis sutiktų meluoti apie Kiniją. Bet sakė jis, „aš tokių dalykų negaliu daryti. Aš noriu pasakyti tiesą.“ Jis pareiškė, jog Kinijos Liaudies Respublikos valdžia yra „taikos valdžia.“

Dvyneukas jo brolis Richard jį buvo pasiūkęs kur nors toliau. Lėktuvui sustojus, jie išsėdo abur. Kai Malcolmą apstojo būriai reporterių, fotografų, filminkų, jisai turėjo gatavą 5 puslapių pareiškimą ir jį skaitė. Kol kas nei vienas laikraštis to pareiškimo neišspausdino.

KELIONĖ Į WASHINGTONĄ SPECIALIU TRAUKINIŲ

Kovo 27-tą Washingtono įvyksiančiame konferencijoje hewyorkiečių delegacija išvažiuos 8 val ryto iš Pennsylvania stoties, 32nd St. ir 8th Ave., New York. Delegato ar stebėtojo (round trip) bilieto kaina \$12.05. Bilietas tinka sugrįžti bile kada bėgiu 8 dienų. Bilietų dar bus galima gauti stotyje, tik reikia nuykėti ankščiau.

Konferencija už atšaukiamą Walter-McCarran akto prasi- dės 1 val. Delegatai ir svečiai visas informacijas gaus specialiaame traukinyje. Del.

Auto užmušė pinigais apsikamšusią moterį

New Yorke prie 60th St. ir 2nd Ave. busas smogė ir užmušė apie 50 metų moterį. Jos rūbuose rado prikamsytą virš 21 tūkstantį dolerių pinigais. Pas ją rastose bankų knygelėse įrašyta dar \$14,000. Spėjiojama, kad ji yra Sigrid Tovia.

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAN)
Laidotuvių
DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark, 5, N. J.
MArket 2-5172

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Geras Patyres Barberis

ALFRED ABEL FURNITURE CO.
Dabar Randasi Mūsų Naujoje Patalpoje
4 Aukštų **FURNITURE** Moderninė
1627 2nd Ave. (84—85 St.), N. Y. C. Tel. RE. 4-6144
Pilnai namams rakandai, įvairių lygių kainomis
Gyvenamajam rūmui \$109, Virtuvei \$49.50
Matrasai \$19.95, Sofos \$129.50, Stalai, Lempos Etc.
Pristatysime tuojaus.
Kreditas palikuosius nuo Takso ir be nuosimėjų
VELESNIEM ATEIVIAM

Akuratnumas Garantuotas
NESTUMO TYRIMAS
\$2.00
ELLENSON LABORATORIES
57 West 57th St., New York City
Suite 810-811 Plaza 5-9013

Tikisi prieplaukoje streiko.

Grace Line prieplaukų darbininkai buvo pagrasinę skelbti streiką. Paskutinėmis valandomis tapo atsauktas. Vienok buvo spėjama, jog tik laikinai, kad kovo 28-tą streikas įvyks, jeigu pirmo nebus ausiderėta.

Streiko priežastis: tasą buvusių tarpusavinių ginčų tarp norėjusios varu pasiimti laivakrovius savo globon AFL viršenybės ir tarp narių daugumos pasirinktos ILA.

Seimelis priėmė du svarbius bilius

New Yorko Valstijos Seimelio atstovų butas vienbalsiai priėmė du svarbius bilius, kurie pagelbės šalinti diskriminaciją namų gavimo srityje. Bilius buvo įteikę senatorius George Metcalf iš Auburn, republikonas, ir assemblymanas Betram L. Baker iš Brooklyn, demokratas.

Vienas tų bilijų įgalina valstijinę komisiją (SCAD—State Commission Against Discrimination) uždrausti diskriminuoti tuose namuose, kuriems yra teikta ar teikiama valdinė parama. Tai liečia valdinius ir pusiau valdinius projektus.

Antrasis bilius uždraudžia diskriminuoti ir privatinuose apartamentiniuose namuose, kurie yra gavę nuolaidas takų ar valdines paskolas statyboms. Šis irgi neličia mažųjų namų.

Antrasis bilius dar nėra priimtas Senato, tad dar nėra užtikrintas. Kadangi paličia kompaniškų namus, tad tikimasi, kad gali būti stiprių pasipriešinimų.

Įkaltino policistą už nušovimą berniuko

Naujokas policistas Robert Surrey tapo oficialiai įkaltintas kaip priežastis brooklyniečio jaunuolio John Sterling mirties. Tačiau numatoma, jog teismas gal bus tik formalumo atlikimas. Jį paleido be kaučios iki teismo, kuriam diena dar neustatyta. O kol vykdoma byla, jis iš veiklių pareigų policijoje suspenduotas.

Sterling, 15 m., tapo nušautas vasario 13-tą. Policistas sakė matęs, kad berniukas ir kiti trys jaunuoliai bėga iš apylinkės, kurioje pasigirdo moters klyksmas. Policijas skelbė, kad tie vyruklai su atmatų bačka išmūšė tos moters buto langą. Išlikusieji gyvai jaunuoliai tikrina, kad tuščią bačką smogė į langą stiprus vėjas.

GARBINGAS
SERMENŲ APTARNAVIMAS
JOSEPH V. McGRATH
Laidotuvių Direktorius
91-20 37th Ave., kamp. 92nd St.
Jackson Heights
HAvemeyer 6-3700

Merginų teismas tebesitęsia

Kovo 23-čią į Jelkės teismą buvo pašauktos liudyti Marguerite Cordova ir Barbara Harmon. Pirmesniame Jelkės teisme jos buvo minimos kaip uždarbiavusios „Jelkė“ turtą patarnavimais turtuoliams vyrams.

Kaip tardyme išgarsintos jaunuolės Pat Ward, taip ir tardant šias metasi į akis pastangos parodyti, kaip jos, tūlos jaunesnės už milijonierius, Jelkė, pagundė jį į blogą. Pirmesniame teisme Jelkė buvo nuteistas kaip vedėjas prostitutijos biznio.

PERDIRBIMAS
(Reupholstery)
• SOFA
• 2 KEDES
(5 paduskos)
\$99 ir viršiau
APVALKALAI
(Slipcovers)
• Sofa \$66 ir viršiau
• 2 Kedes \$66 viršiau
(5 paduskos)
MAIN Upholstery Shop
104 New Main St.
Yonkers 3-1360
Klauskite Mr. Siegel

55 DODGES-PLYMOUTHs
Zaibuojantis Pirmyn Stilus
Matykite
ARMA MOTORS
TR. 5-6990
Downtown Brooklyn
Dodge—Plymouth Dealer
75 Flatbush Ave. Ext., Brooklyn

ANNA JACOBSON BEAUTY PARLOR
Isteigta 26 Metai
Prieinamom Kainom
Visas Darbas Garantuotas
Pradedant Pirmadieniu
Baigiant Šeštad. 8A.M.—8 P.M.
115 E. St. Marks Place
(Tarp 1st Ave. ir Avenue A)
New York 9, N. Y.
ORegion 7-5843

POLDI EISELT
„Visko Reikalingo Moteriškai“
Korsetai, brazirai, pirštinės,
biusketės, kojinės, suknės etc.
1646 Second Avenue
(Tarp 85th ir 86th Streets)
REgent 4-2214

ANGLISKAI
Visiškai Naujas Metodas
Mokiname su nuostabių pasisekimu į trumpą laiką
Privatūs Lėkelės \$1.75
Kasdien 9 A.M. iki 9 P.M.
Blanche Fisher
104 West 40th St., N. Y. C.

MADAME LOUISE
Plonimo Sallonas
Del Sveltatos ir Grožio Plonimas
Hydrotherapy, Garo kabinetai,
Svediski Medikalai Masažai
Dabar po 365 West End Ave.
(arti 77th St.)
Saukite Trafalgar 7-8615

AR JOSŲ VAIKAS TURI PRASTAS GRADES?
Skaitymo, aritmetikos ir kitų elementarių subjektų yra mokinama per N.Y. City laisnuotą ir patyrusią elementarinės mokyklos vedėją, New Yorko ar jos namuose, už prieinamą atlyginimą.
Saukite: III. 6-0514

PIANO LEKCIJOS
KLASIKAI
Jūsų Namuose
Per Juilliard ir Europoje lavintą mokytoją.
Tel. NE. 9-1560

Autorizuotas
VOLKSWAGEN
Dyleris
Sedans—Convertibles
Station Wagons—Trucks
DABAR ĮSTATYTI
STRANS AUTO SALES CORP.
1474 Jerome Ave., Bronx
CY. 3-3248
Sales—Service—Parts

NEW YORK

HELP WANTED—FEMALE

FINNISH EMPLOYMENT
Poros ar pavieniai. Virėjai, tarynės, namų ruošai darbininkai, Daliai ar pilnam laikui. Gautos vietos ar kitur. Patyrė ir be patyrimo. Greitas padėjimas į darbus visoms.
860 Madison Avenue, N. Y. C.
Tel. BU. 8-6562

MERGINOS IR MOTERYS
Lengvas fabriko darbas, apmokamos vakacijos ir šventės. Gera mokytis.

BERT MANUFACTURING CO.
So. Buckhout St., Irvington, N. Y.
Saukite: IRVINGTON 9-1500 (60-62)

REAL ESTATE

ATTENTION. SACRIFICE. IN

ASTORIA. Well established stationery-Luncheonette. Ideal location. Near School. An excellent opportunity for couple. Only \$2000. Lock, stock and barrel. Call RA. 6-9726. (58-60)

PARDUODA SAVININKAS
FLEETWOOD Mount Englišką mūrinius su 4 miegrūmiais, televizijos rūmas, Hollywood virtuvę, 2½ mynių, aliejus, šiltu vandeniu šildomas. Artį mokyklų. Prašo \$28,500. Pamatyamas pagal sutartį. Kreipkitės tik rimti pirktukai.
Tel. Mount Vernon 8-5988 (59-60)

PERSIKELIA—MONTROSE, N. Y.
Visiškai naujas 3 rūmų moderninis Ranch ant ½ akro žemės, daliniai medinis. Zemi taksi. Moderninė virtuvė, pilnas sklepas su paveskluotais langais ir išlaikiniu įėjimu, arti mokyklų ir bažnyčių. Greitam pardavimui tik \$16,200. Pamatyamas pagal sutartį.
Tel. Peckskill 7-0787 (59-62)

OCEANSIDE ESTATE, N. Y.
English Tudor — 165x100. Stucco, slate roof, garas ir aliejus; 2 kamarami, 4 didelės kambariai, living roomas su ugnia vieta, saulės rūmai, 3 miegrūniai, 2 prieidiniai rūmai. Pardavimo priežastis, liga. Prašo \$23,000. RO. 4-1336. (59-61)

PARDUODA—Rocky Point, L. I.
4 rūmų bungalovas, ½ bloko nuo beach. Naujai padidavusi, 4 rūmai ir maudynė. Pilnai užbaigti su venetian blinds, storms ir screens.
TIK \$7,390
Saukite LA. 8-0637 ar FL. 7-8035

MAUVERNE. Gera sekcija. Cape Cod. Parduoda savininkas. Fieldstone ir iš mūro bungalov. Didelis plotas, 4 didelės kambariai apacio; du viršū. Įstaiytas (mahogany) basementas. Aliejus. Pilnai insulated. Comb. langai, daug priedų. Arti stoties, mokyklų, bažnyčių ir pirkimo centro. \$18,750. Lynbrook 9-5167 arba MA. 5-2264. (55-56)

TUOJAU UZIMTINAS. (Sacrifice). 6 rūmų (3 miegrūniai), arti Great South Bay. Zuvavimas, laivais važinėjimas ir maudymuisi aptvertame plote. Aliejum apšildomas, alumininiai langai ir durys. Venetian blinds ir kiti ekstra priedai. Greitam pardavimui tik \$11,000. Kvietiam pamatyti. Nepraleiskite šio pasiūlymo.
Saukite: Fieldstone 7-6662 (60-62)

EAST HAMPTON
4 rūmų bungalov, aliejum apšildomas, karštas vanduo, sklepas, storm windows. Tik \$7,500.
Saukite Mr. Strong
East Hampton 4-0096 (60-66)

Reikalavo pataisyti nedarbo apdraudą

Aktorai, šokėjos, štukoriai ir muzikantai, bendrai su senos įrengėjais staliais, elektristais, tinkuotojais ir kitais darbininkais, kreipėsi į New Yorko Valstijos Seimelį. Reikalauja nedarbo apdraudos įstatą pataisyti taip, kad gavimui teisės į apdraudą tereikėtų išdirbti 15 savaitių vietoje dabar reikalaujamų išdirbti 20.

Delegacija, daugelio skirtingų unijų nariai, ragino Seimelio narius paremti East Harlem demokrato Frank Rosetti pasiūlymą Seimeliui tuo klausimu. Sako, jog tūkstančiai menininkų ir senos darbininkų tapo atstumi nuo nedarbo apdraudos, negavo čekių tik dėl to, kad neišdirbo 20 savaičių. Tūliems trūko tikrai suvaitės.